

***DECIZIE nr.02/01
din 21 aprilie 2026***

**Cu privire la îndeplinirea planului
de acțiuni pentru anul 2025**

În temeiul art.43 alin. (2) și art. 53 alin. (1) lit.q) din Legea privind administrația publică locală nr.436/2006, ținând cont de prevederile deciziei Consiliului raional nr. 02/02 din 16 martie 2022 Cu privire la aprobarea *Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Rîșcani pentru perioada 2021-2025, Decizia nr.02/01 din 11.04.2025 Cu privire la îndeplinirea Planului de acțiuni pe anul 2024 și aprobarea Planului de acțiuni pentru anul 2025 reieșind din Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Rîșcani, pentru anii 2021-2025,*

Consiliul Raional D E C I D E :

1. Se aprobă Raportul cu privire la dezvoltarea socio-economică a raionului și realizarea planului de acțiuni pentru 2025 din *Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Rîșcani pentru perioada 2021-2025. (anexa 1).*
2. Se recomandă serviciilor raionale desconcentrate, autorităților administrației publice locale de nivelul întâi să contribuie la realizarea Planului de acțiuni pentru anul 2026.
3. Responsabil pentru realizarea prezentei decizii se desemnează, președintele raionului Rîșcani.
4. Secretara Consiliului Raional Rîșcani, dna Rodica Postolachi, va asigura publicarea și aducerea la cunoștință a prevederilor prezentei decizii persoanelor interesate.
5. Controlul executării prezentei decizii se pune în sarcina comisiilor consultative de specialitate ale Consiliului Raional Rîșcani.

Președinte al ședinței

V.Iarmaliuc

Secretara Consiliului raional

R. Postolachi

NOTĂ INFORMATIVĂ
*la proiectul de decizie Cu privire la îndeplinirea planului de acțiuni
pentru anul 2025*

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului. Proiectul de decizie a fost elaborat de către Secția Economie, autoritate publică responsabilă, conform competențelor, de elaborarea și promovarea proiectului de decizie.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite. Proiectul deciziei a fost elaborat reieșind din situația determinată în urma monitorizării executării planului de acțiuni pentru anul 2025 și necesitatea aprobării planului de acțiuni pentru anul 2026.

3. Scopul și obiectivele proiectului

Proiectul deciziei are ca scop executarea calitativă și în termenii stabiliți a obiectivelor pe a 2025 din Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Rîșcani pentru perioada 2021-2025 adoptate de către Consiliul raional.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul de decizie se propune de a aproba raportul cu privire la dezvoltarea socio-economică a raionului prin realizarea planului de acțiuni pentru 2025 din *Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului*.

5. Fundamentarea economico-financiară: Se efectuează conform legislației în vigoare și necesită cheltuieli financiare din diverse surse: buget de stat, buget raional, bugetele locale și fonduri de investiții.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu art. 43 din Legea privind administrația publică locală nr.436/ 2006.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului.

În scopul respectării prevederii Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr.100 /2017 cu privire la actele normative, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie cu toate explicațiile de rigoare a fost plasat pe pagina web a Consiliului raional Rîșcani. Proiectul de decizie se prezintă comisiilor de specialitate pentru avizare și se propune Consiliului raional pentru examinare și aprobare.

8. Constatările expertizei juridice.

Proiectul de decizie a fost examinat de serviciul juridic al Aparatului președintelui, care a confirmat că decizia corespunde normelor legale.

Șef, Secția Economie

Igor Frecăuțan

Raport cu privire la dezvoltarea socio-economică a raionului în anul 2025 și realizarea planului de acțiuni pentru 2025 din *Strategia de dezvoltare a raionului Rîșcani pentru perioada 2021-2025*

Acest raport este un instrument de bilanț, prin care sunt prezentate rezultatele Planului de acțiuni pentru anul 2025, constituind un document cuprinzător, care reflectă valorile comunității locale și stabilește obiectivele strategice, prezintă viziunea asupra viitorului raionului și indică direcțiile principale de dezvoltare, printr-o succesiune de proiecte care stimulează procesul de evoluție.

Pentru realizarea viziunii strategice expuse în Strategia de Dezvoltare Socio-Economică a raionul Rîșcani, activitățile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală au fost orientate spre realizarea acestor 5 direcții strategice:

- ❖ Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, asigurarea eficienței energetice și amenajarea teritoriului, prin implementarea, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii de utilități publice de calitate;
- ❖ Dezvoltarea sectorului economic prin atragerea investițiilor în industrie, agricultură și turism, prin asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate;
- ❖ Îmbunătățirea calității serviciilor și dezvoltarea infrastructurii sociale și sănătate publică, prin optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială a raionului Rîșcani.
- ❖ Dezvoltarea sectorului educațional, promovarea politicilor de tineret, prin modernizarea, dezvoltarea și eficientizarea sistemului de educație și valorificarea valorilor cultural-istorice, prin reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural.
- ❖ Protecția mediului ambiant și îmbunătățirea calității managementului deșeurilor, prin informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale.

În continuare, Vă vom informa despre rezultatele de activitate a subdiviziunilor Consiliului Raional și Centrelor desconcentrate:

Stimați consilieri!

În calitate de șef al administrației publice raionale, Președintele raionului Rîșcani este responsabil de buna funcționare a compartimentelor de specialitate din Aparatul Președintelui, precum și a serviciilor publice de specialitate și a instituțiilor subordonate. Totodată, reprezintă raionul în relații cu celelalte autorități publice, cu persoane fizice și juridice din țară și parteneri din străinătate.

În executarea atribuțiilor cu care este investit președintele raionului, în anul 2025 au fost emise 170 de dispoziții de bază, 221 dispoziții de personal, 15 dispoziții de deplasare și 126 dispoziții pentru șefii subdiviziunilor Consiliului Raional, și a conducătorilor instituțiilor, fondator al cărora este Consiliul Raional.

La secretariat au fost adresate - 836 scrisori, au fost expediate - 350.

O atenție deosebită a fost acordată examinării petițiilor cetățenilor, adresate Președintelui raionului Rîșcani. Astfel, în perioada anului 2025 au fost înregistrate 51 petiții și 8 solicitări pentru audiență.

În anul 2025, Consiliul raional Rîșcani, ca autoritate deliberativă, s-a întrunit la inițiativa președintelui, în 3 ședințe ordinare și 4 ședințe extraordinare. La cele 7 ședințe ale Consiliului

Raional au fost adoptate un număr de 110 proiecte de decizii, inclusiv pe domenii: administrație publică locală - 19; buget și finanțe - 24; comerț-1; construcție - 6; raporturi de serviciu -9; relații funciare - 1; gestionarea patrimoniului public - 39; organizarea licitațiilor - 3; alte domenii - 8.

În contextul activităților cu actele, menționez că Serviciul Arhivă a preluat documente la păstrarea de stat din 18 instituții cu 1350 dosare cu termen permanent de păstrare, a acordat asistență metodică și consultativă în organizarea procesului de ordonare a documentelor în 13 instituții. În anul 2025 au fost primite și înregistrate spre executare 401 de solicitări ale cetățenilor.

Bugetul raionului

În bugetul raional consolidat pentru anul 2025, au fost acumulate venituri în sumă de 264 mln. 945.8 mii lei ceea ce constituie 100.2% față de planul precizat anual în sumă de 264 mln 369.3 lei, sau cu 576.1 mii lei mai mult.

Suma transferurilor primite de la bugetul de stat constituie 249 mln 720.4 mii lei și constituie 99,6 la sută din planul precizat anual în sumă de 250 mln 619.5 mii lei dintre care:

1. Transferuri cu destinație specială pentru învățământul primar,secundar general în sumă de 200 mln 728.1 mii lei;
2. Transferuri cu destinație specială pentru tineri specialiști în sumă de 522.2 mii lei;
3. Transferuri cu destinație speciale pentru școli sportive în sumă de 7 mln 443.9 mii lei;
4. Alte transferuri curente cu destinație specială primite între bugetul de stat și bugetul local de nivelul II în sumă de 71000,00 lei;
5. Transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumului în sumă de 21 mln 641,6 mii lei;
6. Transferuri cu destinație generală (de echilibrare) în sumă de 19 mln 313,6 mii lei.

Partea de cheltuieli este executată la nivel de 95,8 la sută în sumă de 257 mln 307,6 mii lei dintre care :

1. Cheltuieli de personal constituie 190 mln 608,8 mii lei;
2. Servicii constituie 17 mln 576,3 mii lei;
3. Subvențiile constituie 551,6 mii lei;
4. Prestații sociale constituie 3 mln 299,4 mii lei;
5. Alte cheltuieli curente constituie 331,7 mii lei;
6. Active nefinanciare, mijloace fixe în sumă de 30 mln 68,7 mii lei , inclusiv și reparația drumurilor publice în sumă de 21 mln 641,6 mii lei;
7. Stocuri de materiale circulante constituie 14 mln 871,1 mii lei;
8. Active neproductive (vânzarea clădirii) în sumă de (-812,5 mii lei);
9. Active neproductive (automobilelor) în sumă de (-294,8 mii lei);
10. Alte materiale (vânzarea fierului uzat) în sumă de (-8,4 mii lei);

Neexecutarea mijloacelor bugetare formează suma de 11 mln. 339,5 mii lei cu ponderea de 4,2% din cheltuielile prevăzute în sumă de 268 mln 647,1 mii lei. Pentru anul 2026 bugetul consolidat la partea de venituri este aprobat în sumă de 252 mil. 610,5 mii lei, la partea de cheltuieli în sumă de 259 mln. 610,5 mii lei cu aprobarea a 7 mln. din soldul disponibil pentru anul 2026.

Investiții capitale

În domeniul investițiilor capitale, prioritatea strategică a continuat să fie modernizarea drumurilor, realizându-se în anul 2025 investiții importante concretizate în practică prin lucrări de reabilitare și întreținere a drumurilor publice raionale în volum total de **21672,6 mii lei** pentru următoarele drumuri:

Nr. drum	Denumirea drumurilor	Suma executată în mii lei	Descrierea acțiunilor	Suprafața m ²
L121	Mihăileni-Nicoreni	966,7	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	658,0
			Pavaj din plăci de beton prefabricate	423,0
L135	Pîrjota - Borosenii Noi-Mihăilenii Noi	1031,4	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	1150,0
L 136	M 5 drum de acces spre s. Rămăzan	3855,9	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	4782,0
L141	drum de acces spre s. Druță	1179,1	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	1655,0
L144	Costești-Petrușeni	405,2	Rigolă din beton armat	540,0 ml.
L145	R7 drum de acces spre satul Păscăuți	3920,7	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	4926,5
L146	G58 drum de acces spre s.Braniște	110,5	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	115,0
L151.1	Drum de acces spre or. Rîșcani	153,9	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	396,0
		238,9	Pavaj din plăci de beton prefabricate	183,75
L153	G18 Drum de acces spre or. Rîșcani (trotuar partea stângă)	298,3	Pavaj din plăci de beton prefabricate	274,3
L154	R7Rîșcani (trotuar partea stângă)	91,3	Pavaj din plăci de beton prefabricate	78,0
L155	Rîșcani-Răcăria	1938,7	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	2697,0
L 156	M5 Răcăria-Ușurei	994,4	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	1980,0
L158	M5 drum de acces spre s.Aluniș	2540,3	Îmbrăcămintă din beton asfaltic	3065,0
		238,8	Pavaj din plăci de beton prefabricate	201,2
L162	M5 Corlăteni-Singureni	395,3	Rigolă din beton armat	150,0 ml.
	Marcaj rutier	287,3		1900,0
	Indicatoare rutiere	215,0		74,0 buc.
	Întreținerea drumurilor raionale	2594,2		127,24 km.
	Supravegherea tehnică	216,7		

Monitorizarea executării lucrărilor de reparație capitală pe drumurile raionale este efectuată de secția Construcții Gospodărie Comunală și Drumuri care a îndeplinit următoarele acțiuni:

- ✓ Elaborarea devizelor de cheltuieli pentru toate lucrările planificate;
- ✓ Întocmirea caietelor de sarcină și proceselor verbale de recepție a lucrărilor;
- ✓ Monitorizarea lucrărilor în curs de execuție, prin verificarea volumelor și a suprafețelor stipulate în Caietele de Sarcini;

- ✓ Monitorizarea lucrărilor de întreținere a drumurilor publice;
- ✓ Întocmirea pașapoartelor tehnice pentru drumurile care se află la balanța Consiliului Raional Rîșcani după normativele noi;
- ✓ Monitorizarea lucrărilor de marcaj rutier.

Cu referire în domeniul **Atragerii Investițiilor** care reprezintă un rol important în dezvoltarea regională a raionului Rîșcani, menționăm că în anul 2025 s-au realizat următoarele puncte din planul de activitate:

În cadrul etapelor de implementarea a proiectului „**Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova**”, implementarea subproiectului „**Construcția infrastructurii alimentării cu apă a localităților din raionul Rîșcani**”, angajații consiliului raional au întreprins următoarele măsuri:

- ✓ Organizarea și participare la ședința de lucru „**Vizită la obiect**”, cu referire la prezentarea agenților economici care la procesul de licitație în cadrul proiectului;
- ✓ Semnarea **Contractului de finanțare** din cadrul proiectului „**Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova**”, implementarea subproiectului „**Construcția infrastructurii alimentării cu apă a localităților din raionul Rîșcani**”, cu Banca Mondială, suma contractului constituind 178 390 990 MDL (fără TVA), contribuția asigurată de Consiliul raional Rîșcani reprezintă cuantumul de 3% din valoarea contractului și constituie 4 268 882 MDL.

În anul 2025 **Organizațiile neguvernamentale în colaborare cu autoritățile și instituțiile din raion** au realizat **măsuri de eficiență energetică** a clădirilor **publice** din raionul Rîșcani în volumul total de **5.790,0 mii lei**, prin implementarea următoarelor proiecte:

Nr. crt.	Clădirea publică	Denumirea proiect	Indicatori de produs (valoarea de referință/ țintă)	Costuri estimative , lei/ Cuanumul alocațiilor pentru anul 2025	Sursa de finanțare	Instituții responsabile
1.	Instituția Publică Centrul de plasament pentru persoanele adulte și vârstnice „Alinare”, or. Costești, r-nul Rîșcani	„Împreună pentru eficiență energetică în sectorul social din Costești”	Termoizolare a pereților și a soclului clădirii 406 m2 Izolarea termică a planșeului 680 m2 Instalarea unui sistem de ventilare cu	1.155000	Uniunea Europeană/ Fundația Soros Moldova/ IP Keystone Moldova/ AO Fondul de Inovații Sociale din Moldova și Agenția Teritorială de	A.O. „AREAP”, Edineț și Fundația Soros Moldova/ IP Keystone Moldova/ AO Fondul de Inovații Sociale din Moldova

			<p>recuperarea căldurii 70%</p> <p>Instalarea unui Sistem Fotovoltaic Hibrid de 10 Kw, la sol</p> <p>Instalarea gardului de protecție a Sistemului Fotovoltaic</p> <p>Termoizolare a glafurilor ferestrelor 57 m2</p>		Asistență Socială Nord	
2.	Serviciul social Centrul multifuncțional „Renaștere”, or. Rîșcani	„Energie verde pentru servicii sociale mai bune”	<p>Termoizolare a pereților și a soclului clădirii 268 m2</p> <p>Termoizolare a acoperișului cantinei 352 m2</p> <p>Termoizolare a glafurilor ferestrelor 39 m2</p> <p>Schimbarea tâmplăriei la cantină 33 m2</p> <p>Reconstrucția unui trotuar de gardă 34 m2</p>	1.740000	Uniunea Europeană/ Fundația Soros Moldova/ IP Keystone Moldova/ AO Fondul de Inovații Sociale din Moldova și Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord	A.O. „Localinvest și Fundația Soros Moldova/ IP Keystone Moldova/ AO Fondul de Inovații Sociale din Moldova
3.	Azilul pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități „Andrei Colibaba”, s. Nihoreni, r-nul Rîșcani	„Sporirea eficienței energetice a Azilului pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități”	<p>Termoizolare a pereților 331 m2</p> <p>Termoizolare soclului 47 m2</p> <p>Termoizolare a planșeului 366 m2</p>	1.140000	Uniunea Europeană/ Fundația Soros Moldova/ IP Keystone Moldova/ AO Fondul de Inovații Sociale din	A.O. „AFASR”, Rîșcani și Fundația Soros Moldova/ IP Keystone Moldova/ AO Fondul de Inovații Sociale din Moldova

		și Andrei Colibaba”	Înlocuirea tâmplăriei 46 m2 ferestre și 3 m2 uși Termoizolare a glafurilor 43 m2 Reconstrucție pereu 63 m		Moldova și Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord	
4.	Serviciul social „Centrul de zi pentru copii cu dizabilități „Phoenix” din or. Rîșcani	„Eficientizarea energetică – calea spre sustenabilitate durabilă a serviciilor sociale”	Termoizolare a Planșeuul de pod (sub acoperiș șarpant) 1100 m2 Amenajarea unei podine de trecere din scândură 120 m2 Termoizolare a Planșeului de podea (subsolului neîncălzit) 1100 m2	1.755000	European Union in the Republic of Moldova cofinanțat și implementat de Fundația Soros Moldova în parteneriat cu IPKeystone Moldova și AO Fondul de Inovații Sociale din Moldova	A.O. „Complexul Phoenix” cu sprijinul European Union in the Republic of Moldova cofinanțat și implementat de Fundația Soros Moldova în parteneriat cu IP Keystone Moldova și AO Fondul de Inovații Sociale din Moldova

SA „Drumuri-Rîșcani”

În anul 2025 S.A. „Drumuri-Rîșcani” a executat lucrări în valoare de 55088,00 mii lei (inclusiv TVA), dintre care:

- Întreținerea drumurilor, conform contractului cu ASD - **47299,8 mii lei**
- Întreținerea drumurilor din bugetul local - **2858,00 mii lei**
- Îndeplinirea lucrărilor pe contracte directe -4596,1 **mii lei**
- Alte lucrări - **334,1 mii lei**

În anul 2025 **sect. Rîșcani**, S.A. „Drumuri-Rîșcani” a deservit 163,34 km drumuri naționale. Indicatorii naturali pe întreprinderii sunt următorii:

- au fost asfaltate: beton-asfaltic pe drumurile deservite -7276 tone (inclusiv sect. Rîșcani - 3148 tone);
- au fost executate lucrări de plombare a gropilor pe o suprafață de – 500 m2 (pe sect. Rîșcani);
- au fost întrebuințate 160 tone de material antiderapant și 328 tone de sare tehnică pentru combaterea poleiului în timp de iarnă (pe sect. Rîșcani);

Î.M. „Biroul de Proiectare, Prospectare și Servicii a Arhitecturului-șef r. Rîșcani”

În perioada anului 2025 au fost prestate servicii în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului, elaborându-se următoarele acte și documente:

- Procese verbale de recepție finală – 141, inclusiv: persoane fizice – 134 și persoane juridice – 7
- Certificat de urbanism informativ – 42, inclusiv: persoane fizice – 26 și persoane juridice – 16
- Certificat de urbanism de proiectare – 178, inclusiv: persoane fizice – 114 și persoane juridice – 64
- Autorizații de construcție – 153, inclusiv: persoane fizice – 100 și persoane juridice – 53
- Autorizație de schimbarea destinației – 3
- Certificat privind edificarea construcției – 128
- Autorizație de desființare – 20
- Proiecte – 29

În anul 2025 s-au investit la construcția obiectelor de către persoanele fizice în sumă de 13847909.

AGRICULTURA

Un segment important în economia raionului este **sectorul agrar**.

Pe parcursul anului 2025 Conducerea raionului, Secția Agricultură și Alimentație, în comun cu Serviciile desconcentrate de specialitate și autoritățile administrației publice locale, și-a desfășurat activitatea în vederea dezvoltării durabile a complexului agroindustrial raional și sporirii competitivității producției agricole.

În cadrul implementării Planului de acțiuni, a fost acordat suport consultativ și practic agenților economici din domeniul agricol, inclusiv privind asigurarea cu mijloace tehnice, aplicarea tehnologiilor moderne de cultivare a culturilor agricole, întreținerea plantațiilor multianuale, precum creșterea și întreținerea animalelor.

Astfel, au fost organizate și desfășurate 6 seminare cu producătorii agricoli, dintre care din ramura fitotehniei 2 seminare teoretice și 1 seminar practic cu ieșirea în câmp. Totodată cu producătorii agricoli din ramura zootehniei au fost desfășurate 3 seminare de instruire: dintre care 2 seminare teoretice și 1 seminar practic cu ieșirea în teritoriu.

A fost asigurată monitorizarea, colectarea și generalizarea datelor privind lucrările agricole în teritoriu, inclusiv: pregătirea solului, semănatul, întreținerea și recoltarea culturilor agricole. În sectorul zootehnic au fost monitorizate activitățile de creștere, ameliorarea și reproducerea animalelor, nutriția, modernizarea raselor prin însămânțarea artificială. Totodată s-a informat organelor ierarhic superioare, inclusiv publicarea informației pe pagina oficială a Consiliului raional (consiliulriscani.md).

De asemenea, specialiștii SAA au participat la comisii de înființarea și punere pe rod a plantațiilor perene. A fost verificată activitatea punctelor de colectare a laptelui în sectorul privat, respectarea normelor de igienă pentru sporirea calității producției. De asemenea au participat la seminare regionale de instruire și informare în domeniul agrar și la ședințele Ministerului Agriculturii, care indică implicarea în discuții cruciale privind sectorul agricol, cum ar fi gestionarea crizelor (înghețuri, pesta porcină), măsuri de sprijin pentru fermieri.

În sectorul fitotehnic, producția la culturile agricole a fost una majorată, agenții economici din raion au înregistrat următoarele rezultate: culturile de grupa I, leguminoase și tehnice, au fost recoltate de pe o suprafață totală de **18 050 ha**. De pe suprafața de **14 164 ha** cultivate cu *grâu și orz* s-a obținut o producție de **66 384 tone**, cu o productivitate medie **4,7 t/ha**, ceea ce reprezintă o creștere de **1,52 t/ha** comparativ cu anul agricol precedent. Cultura *rapiței* a fost recoltată de pe suprafața de **3 735 ha**, obținând o producție de **12 923 tone**, cu o productivitate medie de **3,45 t/ha**, înregistrându-se o majorare de **1,7 t/ha** față de anul precedent.

Cultura *mazării* recoltată de pe **151 ha**, a asigurat o producție totală de **238 tone**, cu o productivitate medie de **1,57 t/ha**, cu **0,5 t/ha** mai mult comparativ cu anul precedent.

Toamna anului 2025 a creat dificultăți semnificative sectorului agricol, din cauza ploii îndelungate. Recoltarea culturilor din grupa a doua, inclusiv legumelor și fructelor a fost întârziată, ceea ce a dus la diminuarea calității producției agricole, iar fermierii mici au fost cei mai afectați, fiind nevoiți să comercializeze producția direct din câmp la prețuri reduse din cauza umidității ridicate.

Floarea soarelui a fost cultivată pe o suprafață totală de **16 200 ha**, s-a recoltată de pe **16 060 ha**, obținându-se o producție de **45 771 tone** cu o productivitate medie de **2,85 t/ha**, dintre care **140 ha** au rămas nerecoltate.

Porumb pentru boabe s-a cultivat pe o suprafață de **11 509 ha**, au fost recoltate **6 828 ha**, cu o producție totală de **44 382 tone**, și o productivitate medie de **6,5 t/ha**, iar **4681 ha** au rămas nerecoltate.

Sorgul pentru boabe recoltat de pe **406 ha**, a înregistrat o producție de **2 436 tone**, cu o productivitate medie **6 t/ha**.

Sfecla de zahăr, a fost cultivată pe o suprafață de **1 387 ha**, au fost recoltate **1 237 ha**, obținându-se o producție de **55 665 tone**, cu o productivitate medie de **45 t/ha**, iar **150 ha** au rămas nerecoltate.

Soia a fost cultivată pe suprafața de **1 494 ha**, a fost recoltată suprafața de **730 ha**, cu o producția totală de **1 212 tone**, și productivitatea medie de **1,66 t/ha**, iar **764 ha** au fost încorporate în sol din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile pentru recoltare, care au influențat negativ calitatea boabelor.

Raionul dispune de **2519,25 ha** de livezi dintre care: **270,67 ha** livezi cu termen expirat, **2208,28 ha** sunt pe rod, **40,3 ha** livezi plantate în anul 2025, din care măr 21 ha, cireș 18 ha, păr 1 ha.

Din suprafața de livezi pe rod și tinere:

- 690,44 ha sunt plantații intensive,
- 361,98 ha sunt plantații superintensive,
- 1196,16 ha plantații tradiționale.

În luna aprilie anului 2025 s-au înregistrat două valuri de înghețuri de primăvară, care au afectat grav pomii fructiferi aflați în faza de înflorire și de formare inițială a fructelor, ducând la o reducere semnificativă a roadei. Astfel, de pe suprafața de **1 552 ha** de livezi de specii semănțoase agenții economici din raion au recoltat **27 138 tone**, productivitatea fiind **17,5 tone** la hectar, iar de pe **541 ha** de specii sămburoase s-au recoltat **3 260 tone**, roada la hectar fiind **6 tone**.

În raion există șapte agenți economici care dispun de depozite frigorifice cu o capacitate totală de 6800 tone. În toamna anului 2025 au fost depozitate 2040 tone de mere, ce reprezintă 30% din capacitatea totală.

În anul 2025 legumele au ocupat o suprafață de **179 hectare**, fiind obținută producție de **3 848 tone**, cu o productivitate medie de **21,5 t/ha**. Extinderea suprafețelor legumicole este limitată de lipsa bazinelor de acumulare a apei pentru irigare.

La nivel de raion, predomină sistemul tradițional de prelucrare a solului, care ocupă aproximativ **60-70%** din suprafața agricolă. Sistemele de prelucrarea solului *Mini-till* și *No-till* sunt aplicate pe circa **30-40%** din terenuri agricole, aproximativ **17 mii hectare**. Extinderea acestor tehnologii moderne contribuie la reducerea costurilor de producție cu **15-30%**, la conservarea fertilității solului și la sporirea rezilienței agriculturii față de schimbările climatice.

Schimbările climatice fac imposibilă dezvoltarea durabilă a sectorului agricol fără implementarea sistemelor de irigare. În prezent producătorii agricoli abordează în mod planificat procesul de proiectare și aplicare a sistemelor de irigare, ținând cont de necesitatea asigurării unei surse de apă calitative.

Raionul Rîșcani dispune de **1289 ha** de terenuri agricole amenajate cu sisteme de irigare. În anul 2025, 15 producători agricoli au irigat **361 ha**, utilizând **579 mii m3** de apă, ceea ce reprezintă **11,6%** din volumul planificat. Comparativ cu anii precedenți potențialul de irigare este în scădere, ca urmare a schimbărilor climatice. Sursele principale de irigare sunt lacul de acumulare Costești-Stînca, râul Ciugur, iazurile și bazinele artificiale.

În linii generale, roada culturilor agricole de câmp s-a majorat cu **48%** față de anul precedent. Prețurile de realizare au rămas la nivelul anului precedent, cu excepția florei-soarelui, unde prețul a crescut cu **2,5 lei/kg**.

Volumul global al producției agricole este estimat la **1 mld 405 mln 014 mii lei**, inclusiv:

- fitotehnie – 1 mld 277 mln 317 mii lei;
- zootehnie – 127 mln 697 mii lei.

Comparativ cu anul 2024, valoarea producției agricole s-a majorat cu **627 mln 729 mii lei**.

În anul 2025, în urma calamităților naturale (înghețuri târzii, ploi torențiale, vânt și grindină) au fost examinate 54 de cereri depuse de fermieri. Evaluarea terenurilor agricole s-a efectuat conform Regulamentului și Îndrumarului metodic în vigoare.

Comisia pentru Situații Excepționale a raionului Rîșcani a constatat afectarea culturilor agricole pe o suprafață totală de **1 279 ha**, dintre care:

- culturi de câmp – 809 ha;
- plantații pomicole – 470,35 ha.

Prejudiciul cauzat producătorilor agricoli constituie **100 mln. 317 mii 266 lei**.

Totodată din cauza condițiilor climaterice nefavorabile, o parte considerabilă a terenurilor alocate pentru culturi de toamnă nu a fost semănate în termeni optimi, din această cauză pentru roada anului 2026 au fost semănate numai **14 mii 393 ha** dintre care:

- Grâu de toamnă – 9569 ha;
- Orz de toamnă – 1208 ha;
- Rapiță de toamnă – 3515 ha;
- Mazăre de toamnă – 101 ha,

cea ce reprezintă cu aproximativ 20% mai puțin comparativ cu anul precedent.

Astfel, ponderea culturilor de toamnă va constitui **28%** din suprafața totală arabilă a raionului, iar **72%** din suprafață urmează a fi însămânțate cu culturile de primăvară.

Sectorul zootehnic:

Sectorul zootehnic din an în an este în descreștere, chiar dacă sunt întreprinse unele măsuri în revitalizarea sectorului, din păcate ele nu dau rezultate pozitive.

Conform datelor preventive în sectorul asociat și privat la 01.01.2025 s-a produs:

- Lapte – **7205 tone**, Carne – **940 tone**, Ouă – **34 mln. 149 mii bucăți**.

Spre marele nostru regret, în ultimii ani se micșorează considerabil efectivul de animale și evident că se micșorează volumul produselor de origine animalieră atât în raionul nostru cât și în toată republica.

Un suport deosebit din partea statului în direcția susținerii sectorului agrar prin creșterea competitivității sectorului agroalimentar, restructurare și modernizare, în măsura posibilităților este subvenționarea investițiilor în agricultură.

Subvenții

În anul 2025, producătorii agricoli din raion au depus **239 dosare** la AIPA, solicitând **54 mln. 368 mii. lei**. Suma subvențiilor acordată a constituie **43 mln. 925 mii. lei**.

Serviciul Relații Funciare și Cadastru

Unitatea Administrativ Teritorială Rîșcani, conform Cadastrului Funciar general al raionului la situația din 01.01.2026, se extinde pe o suprafață de **93 694,7701 ha** dintre care:

- Terenuri proprietate publică a statului - 10908,4500 ha;
- Terenuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale - 21403,9697 ha;

- Terenuri proprietate privată - 61382,3504 ha.

În conformitate cu Codul Funciar nr.22/2024 care a intrat în vigoare la 01 aprilie 2025, au fost modificate categoriile de terenuri astfel în funcție de destinație, terenurile fondului funciar ale raionului sunt clasificate în următoarele categorii:

- a) terenuri cu destinație agricolă - 72842,1064 ha;
- b) terenuri destinate fondului forestier — 6388,81 ha;
- c) terenuri destinate fondului apelor - 5522,981 ha;
- d) terenuri destinate construcțiilor și amenajărilor - 7765,4127 ha;
- e) terenuri destinate transporturilor, rețelelor de comunicații electronice și exploatarea miniere - 1160,03 ha;
- f) terenuri cu destinație special - 70,87 ha;
- g) terenuri destinate ocrotirii naturii și ale bunurilor de patrimoniu cultural- 15,43 ha.

Repartizarea terenurilor cu destinație agricolă:

- Arabil - 55094,0425 ha;
- Pârloagă – 208,1572 ha;
- Plantații multianuale – 3352,47 ha;
- Fânețe - 27,4 ha;
- Pășuni – 11112,9373 ha.

Terenurile destinate dezvoltării sociale a localității cu suprafața 997,56 ha au fost transferate la categoria terenurilor cu destinație agricolă, conform modului de folosință a acestora întrucât fondul de rezervă conform noilor modificări ale legislației în vigoare nu mai există.

În primăvara anul 2025, au fost împădurite pe teritoriul sat. Horodiște 28,92 ha. În toamna aceluiași an pe teritoriul sat. Mihăileni s-au plantat 29,58 ha. Total în raion au fost plantate 58,5 ha puiți de salcâm de către Ocolul Silvic Rîșcani.

Serviciul Relații Funciare și Cadastru, a elaborat pe parcursul anului 2025, 7 (șapte) decizii privind administrarea proprietății publice a Unității Administrativ Teritoriale.

În scopul ținerii evidenței integrale a patrimoniului public, au fost actualizate listele bunurilor imobile (construcție, teren, încăpere izolată) proprietate publică a unității administrativ-teritoriale r-nul Rîșcani, situate pe teritoriul raionului, listele drumurilor raionale proprietate publică a unității administrativ-teritoriale, listele mijloacelor de transport proprietate publică a unității administrativ-teritoriale, aflate atât în gestiunea Președintelui raionului, secțiilor, direcțiilor, cât și a altor instituții publice.

Pe parcursul anului SRFC a organizat 3 seminare de instruire a specialiștilor pentru reglementarea regimului funciar, unde au fost evidențiate subiecte importante din domeniul funciar. Sunt coordonate pe parcursul anului lucrările de delimitare selectivă și masivă a terenurilor. La fel, Serviciul Relații Funciare și Cadastru, este prezent ca membru la comisiile de concurs privind ocuparea funcției de specialist pentru reglementarea regimului funciar și la licitațiile publice petrecute în autoritățile publice locale de nivelul I.

Totodată în anul 2025, celelalte 16 primării au fost incluse ca beneficiare în cadrul proiectului „Înregistrarea și evaluarea funciară”, care are ca scop delimitarea proprietății publice, corectarea erorilor și stabilirea hotarelor UAT.

MEDIUL DE AFACERI

O importanță majoră în dezvoltarea raionului îi revine antreprenoriatului. IMM-urile contribuie nemijlocit la crearea ofertelor de muncă, contribuie la creșterea exporturilor, favorizează crearea și implementarea inovațiilor și a noilor tehnologii.

Astfel, Secția Economie, în comun cu Organizația pentru Dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii ODA, a susținut mediul de afaceri, a acordat servicii de

consultanță și asistență informativă, referitor la toate Programele de suport antreprenorial, cum ar fi: **Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”**, **„PARE 1+1”**, **„PARE1+2”**, **„Gestiunea Eficientă a Afacerii”**, **”Digitalizarea IMM”**, **”Femei în afaceri” și Programul de Ecologizare, Transformare Digitală, „Creștere și Internaționalizare a Întreprinderilor”**, **„Retehnologizare și Eficiență Energetică”**, **„Fondul de Garantare a Creditelor”**, **Programul de sprijin pentru dezvoltarea IMM în domeniul turizmului, „Creșterea a competitivității producătorilor locali și integrare în lanțurile valorice”**.

Implementarea programelor menționate vor spori activitatea antreprenorială, la atragerea capitalului autohton și străin în producție, dezvoltarea pieței locale, înregistrarea pe piața mondială.

Pe parcursul anului 2025, 45 antreprenori, fiind informați de specialiștii din Secția Economie au beneficiat de 6 programe de suport antreprenorial, implementate de către ODA și acordate beneficiarilor din diferite domenii de activitate din raionul Rîșcani, după cum urmează:

Programul de retnologizare și eficiență energetică a IMM-urilor

4 agenți economici au beneficiat de grant în sumă totală de 4.262.574 lei;

Programul de atragere a remitențelor în economie „ PARE 1+2”.

Un agent a beneficiat de grant în sumă de 200.000 lei

Programul transformare digitală a IMM.

Un agent a beneficiat de grant în sumă de 107.187 lei

Programul de sprijin pentru dezvoltarea IMM în domeniul turismului.

Un agent a beneficiat de grant în sumă de 258.642 lei

Programul de creștere a competitivității producătorilor locali și integrare în lanțurile valorice”.

Un agent a beneficiat de grant în suma de 1.107.600 lei

Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”

Un agent a beneficiat de grant în suma de 200.000 lei

Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (FACEM)

În perioada de referință, prin intermediul Programului de stimulare a investițiilor „373”, beneficiarilor din r-nul Rîșcani le-au fost acordate 17 credite pentru agenți economici din raion în valoare totală de 53.236,0 mii lei, ce vor genera investiții în economie în sumă de circa 77.664,6 mii lei.

Fondul de Garantare a Creditelor – pentru beneficiarii din r-nul Rîșcani, pe parcursul anului 2025, **prin Fondul de Garantare a Creditelor** au fost emise garanții financiare individuale la 19 agenți economici din raion, în valoare de 22.015,9 mii lei, care au facilitat acordarea creditelor în valoare de 45.034,5 mii lei și au contribuit la generarea investiției în economie în valoare de 65.474,4 mii lei.

Este o oportunitate benefică pentru micul business, de a spori nivelul de cunoștințe în domeniul dezvoltării antreprenoriatului, angajații Secției Economie au transmis informații despre organizarea programelor de instruire destinate antreprenorilor de orice vârstă ce practică sau intenționează să practice activități economice eficiente.

În această ordine de idei, pe parcursul anului angajații Secției Economie au transmis informații despre realizarea cursurilor de instruire antreprenorială on-line pentru toate programele de suport antreprenorial, unde au participat aproximativ 72 de persoane.

Facilitarea participării întreprinderilor mici și mijlocii la expoziții, târguri, naționale și internaționale face parte din impulsivitatea dezvoltării sectorului economic. În cadrul acestor activități în anul 2025 din raion au participat 10 companii la 29 expoziții naționale și regionale. În cadrul expozițiilor internaționale specializate ”Moldagrotech”, ”Farmer” și a târgului ”Toamna de Aur”, „Târgul cu Tradiție” cu standuri expoziționale aparte au participat agenți economici din raion.

În cadrul expo târgului de primăvară și expo târgului universal „Toamna la Rîșcani”, organizat de Consiliul Raional Rîșcani, unde agenții economici au oportunitatea de a-și promova și realiza produsele, circa 80 de participanți au fost menționați cu diplome pentru participare activă. Angajații Consiliului Raional pe parcursul I semestru al anului 2025, au ghidat și activitatea Biroului Comun de Informații și Servicii (BCIS), au fost acordate consultări la 92 beneficiari, inclusiv Femei - 68, Bărbați - 24, în domeniul asigurării sociale, asistență socială, cadastru, deschiderea locurilor de muncă, inițierea și dezvoltarea afacerilor și altele.

Conform datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, în raza teritorială a raionului Rîșcani, pe parcursul anului 2025 au fost înregistrate 84 întreprinderi și radiate din Registru - 102 întreprinderi.

EDUCAȚIA.

Sistemul educațional raional, anul de studii 2024-2025

Sistemul educațional raional cuprinde 70 instituții, dintre care 41 instituții de educație timpurie, 18 gimnazii, 8 licee și 2 extrașcolare. 26 de instituții sunt unități cu responsabilitate juridică (ordonatoare secundare de credite), ce constituie 37%).

Rețeaua școlară la 31.05.2025

Instituții de învățământ	Nr. total de instituții la 31.05.2024	până la 100	Nr. de instituții cu efectivul de copii/elevi				
			101-200	201-300	301-400	401-500	peste 500
IET	41	37	4				
Centre comunitare	1	1					
Gimnaziu	18	9	7		1		1
Liceu Teoretic	8		3	3	1		1
Centru de creație	1						1
Școală de sport	1						1
Total	70	47	14	3	2	0	4

O pondere mai mare în rețeaua instituțiilor de învățământ revine instituțiilor de educație timpurie (60%). Cele mai multe instituții (preșcolare și școlare) în raion sunt concentrate în mediul rural – 63 (88,7%).

POPULAȚIA ȘCOLARĂ

În anul de studii 2024 – 2025, per ansamblu, numărul de copii înscriși în învățământul primar și secundar general din raionul Rîșcani a scăzut cu 183 copii față de anul precedent de studii (de la 5121 – la 4938 elevi), în 2023 – 2024 acest spor negativ, comparativ cu anul anterior, constituia 127 copii. Dezagregarea datelor pe nivele de învățământ scoate în evidență o scădere cu 7,81% a numărului de liceeni, cu 3,3% a numărului de elevi de la treapta gimnazială și cu 2,3% a numărului elevilor din ciclul primar.

Populația școlară în perioada 2020-2025

Efectivul de elevi treapta de învățământ	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Preșcolar	1644	2198	2110	2065	1864
Primar	1872	2205	2115	2066	2004
Gimnazial	2727	2738	2635	2633	2545
Liceal	573	449	438	422	389

Total:	6816	7590	7298	7186	6802
---------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Dinamica efectivelor de copii în învățământul preșcolar

În anul curent de studii, în raion, procesul educațional la treaptă preșcolară a fost organizat în 41 de IET.

Instituționalizarea copiilor de 0-2 ani și 3-7 ani

Nr. total de copii în IET	Nr total de grupe în IET	Nr. de copii din raion, pe vârste și rata instituționalizării în %														
		1-2 ani					3-5 ani					5-6(7) ani				
		Real existenți	Înscriși în IET	Frecvențează IET	Din ei cu dizabilități	Rata instituționalizării	Real existenți	Înscriși în IET	Frecvențează IET	Din ei cu dizabilități	Rata instituționalizării	Real existenți	Înscriși în IET	Frecvențează IET	Din ei cu dizabilități	Rata instituționalizării
2909	104	560	77	77	0	13,75	1376	959	959	7	69,47	973	828	828	8	85,09

În total sunt instituționalizați 1864 copii din 2909 copii real existenți, ceea ce reprezintă 64,07 %.

Gradul redus de instituționalizare se explică prin faptul că IET nu au realizat înscrierea copiilor de vârstă 0-2 ani, care nu este obligatorie. Numărul de copii de vârstă 3-7 ani, care frecvențează IET, este de 76,07%. Cei de vârstă preșcolară obligatorie 5-7 ani, constituie 85,09% în comparație cu 88,64 în anul precedent de studii.

Localități fără IET

Denumirea localității fără IET	Nr. total de copii real existenți de 0-6(7) ani		Nr. de copii care frecvențează IET în altă localitate și rata instituționalizării, %				IET unde frecvențează
	0-3 ani	3-6(7) ani	0-3 ani	Rata instituționalizării (%)	3-6 (7) ani	Rata instituționalizării (%)	
Cucuietii Vechi	7	9	0	0	8	88,88	IET Alexandrești
Cucuietii Noi	2	3	1	50	3	100	IET Alexandrești
Avrameni	2	11	0	0	11	100	IET Braniște
Reteni	5	8	0	0	8	100	IET Braniște
Duruitoarea Veche	1	8	0	0	8	100	IET Costești
Dumeni	2	4	2	100	4	100	IET Duruitoarea Nouă

Slobozia Recea	0	5	-	-	2	40	IET Recea
Mihăilenii Noi	3	3	0	0	1	33,3	IET Știubeieni
Bulhac	3	2	0	0	1	50	IET Recea
Șumna	1	0	0	0	-	-	
Ceparia	0	1	-	-	1	0	
Luparia	2	2	0	0	0	0	IET Malinovscoe
Total	28	56	3	10,71	47	83,92	

În raion sunt 12 localități fără IET. Numărul total al copiilor real existenți în aceste localități este

- 84, din ei cuprinși cu grădinița -50 copii. Copii cu vârsta de 3-6(7) ani sunt instituționalizați 47 copii ceea ce constituie 83,92%, copii de 0-3 ani - 3 sau 10,71%. Copiii sunt aduși la grădiniță de către părinți, doar în 2 instituții este organizat transport – Costești și Duruitoarea Nouă.

În anul de studii 2024-2025 s-a înregistrat o descreștere cu 118 copii a efectivului de copii față de anul precedent, din cauza natalității reduse în ultimii ani.

Înscrierea copiilor în clasa I

Conform prevederilor Codului educației, art. 27 alin. (4) școlarizarea devine obligatorie după împlinirea vârstei de 7 ani și alin. (2) - în clasa I sunt înscriși, în mod obligatoriu, fără probe de concurs, toți copiii din districtul școlar corespunzător.

În anul de studii 2024-2025, înscrierea în clasa I a fost organizată și desfășurată în baza Metodologiei de înscriere a copiilor în clasa I.

Rezultatele înscrierii copiilor în clasa I

Nr. crt.	Total	Cu studierea în limba română		Cu studierea în limba rusă	
		Nr. de clase	Nr. de elevi	Nr. de clase	Nr. de elevi
	Total instituții: 21	21	374	4	100
1	Total clase: 25				
2	Total elevi: 474	21	374	4	100

În comparație cu anii precedenți, numărul copiilor înscriși este în descreștere. De exemplu, în anul 2020 au fost înscriși 546 copii, în anul 2021 - 573 copii, în anul 2022 – 513 copii, în anul 2023 – 545 copii în anul 2024 – 474 copii

Admiterea la liceu

Învățământul liceal în raion este asigurat de 8 instituții de învățământ. Numărul elevilor înmatriculați în învățământul liceal în anul 2024 este în descreștere. Conform Metodologiei de admitere a elevilor în învățământul liceal, în clasa a X-a pot fi înscriși absolvenți ai gimnaziului cu vârsta nu mai mare de 19 ani, prin concurs, fără probe practice la profilul real și umanist.

În anul de studii 2024-2025, admiterea în învățământul liceal a fost organizată și desfășurată în baza Metodologiei de admitere în învățământul liceal, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 190/2024.

Tabelul 7. Rezultatele admiterii în clasa a X-a

Instituția de învățământ	Anul de studii
--------------------------	----------------

	2021-2022		2022-2023		2023-2024		2024-2025	
	umanist	real	umanist	real	umanist	real	umanist	real
IP LT „D. Cantemir” or. Rîșcani	19	0	18	12	15	9	20	0
IP LT „S.Lucaci” or. Costești	18	0	23	0	15	0	31	0
IP LT „L.Damian” or. Rîșcani	23	6	15	7	10	10	17	13
IP LT „C.Popovici” or. Rîșcani	20	0	15	0	20	0	21	0
IP LT Recea s. Văratice	12	0	17	0	21	0	0	0
IP LT Văratice s. Văratice	22	0	18	0	16	0	18	0
IP LT „L. Gherman” s. Zăicani	22	0	17	0	16	0	0	0
IP LT „E. Coșeriu” s. Mihăileni	20	0	18	0	21	0	0	0
Total:	156	6	143	19	144	19	107	13
	161		162		163		120	

Încadrarea copiilor din familiile refugiate în instituțiile de învățământ general din raion

De la începutul anului școlar, 13 copii din familiile refugiate au fost încadrați în instituțiile de învățământ din raion, respectiv 6 copii au frecventat instituțiile de educație timpurie iar 7 au studiat programa școlară în instituțiile de învățământ primar și secundar din raion.

Copii din familiile refugiate încadrați în sistemul educațional raional

Nr. crt.	Instituția de educație timpurie/ Instituții preuniversitare	Nr. copii 2-7 ani/ 7-18 ani	Vârsta/ clasa
1	IET nr. 10 Rîșcani	1	2 ani
2	IET Recea	1	4 ani
3	IET Petrușeni	1	6 ani
4	IET Alexandrești	1	2 ani
5	IET Mihăileni	1	5 ani
6	IET Hiliuți	1	6 ani
7	IPLT „Silvian Lucaci” Costești	1	clasa a IV-a
8	IP LT „Constantin Popovici” Nihoreni	6	clasa a I-a - 1 elev; clasa a III - 1 elev; clasa a V-a - 1 elev;

			clasa a VIII - 2 elevi; clasa a XI-a - 1 elev
--	--	--	--

În toate instituțiile din subordine, unde sunt înmatriculați elevi refugiați din Ucraina, se respectă *Instrucțiunea privind integrarea copiilor din familii refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova*, aprobată prin Ordinul MEC nr.1109 din 04.09.2023. DÎTS Rîșcani a monitorizat în bună colaborare cu Structura Teritorială de Asistență Socială Rîșcani familiile refugiate din Ucraina, care se află pe teritoriul raionului. La începutul anului de studii 2024-2025 Serviciul Raional de Asistență Psihopedagogică a organizat cu elevii/copiii din familiile refugiate din Ucraina activități de asistență psihopedagogică și consiliere psihologică. În aceste instituții, prin ordinul directorului este desemnată o persoană responsabilă în cadrul instituției pentru monitorizarea securității și stării de bine a elevilor/copiilor din familiile refugiate.

Pe parcursul anului de studii 2024-2025 toți elevii din familiile refugiate din Ucraina au fost asigurați cu alimentația gratuită.

EVALUAREA REZULTATELOR ȘCOLARE

În baza ordinului al MEC a fost organizată și desfășurată sesiunea de examene naționale de absolvire, 2024.

4.1 Rezultatele testării naționale în învățământul primar, 2025

Pentru absolvirea **trepte primare** a fost desfășurată **TESTAREA NAȚIONALĂ** la care au participat și au fost promovați necondiționat 426 elevi.

Raport de calificative

Nr. elevi	Disciplina de studii	Calificative		
		Foarte bine	Bine	Suficient
25	Limba și literatura română, alolingvi	8/32%	15/60%	2/8%
15	Limba și literatura bulgară	2/13%	9/60%	4/27%
426	Matematica	159/37%	195/45%	72/16%
401	Limba și literatura română	140/34%	181/45%	79/19%
21	Limba și literatura rusă	6/14%	13/52%	5/33%

Rezultatele examenelor naționale de absolvire a trepte gimnaziale

Informații relevante referitoare la rezultatele elevilor sunt puse în evidență de **EXAMENELE NAȚIONALE DE ABSOLVIRE A GIMNAZIULUI**. De menționat că sesiunea 2025 a fost monitorizată de către MEC prin voluntarii care au asistat la examenele de absolvire a gimnaziului în fiecare instituție de învățământ din raion. Astfel, în baza rapoartelor voluntarilor, nu s-au constatat abateri de la prevederile Regulamentului privind examenele naționale de absolvire a gimnaziului. Din sesiunea de bază, suplimentară I și II, s-au înregistrat următoarele rezultate:

Promovabilitatea la examenele de absolvire a gimnaziului

Anii de studii	Numărul absolvenți	Numărul de elevi promovați	Numărul de elevi respinși
2024-2025	464	334	130 (28,01%)
2023-2024	473	472	1
2022-2023	451	451	0
2021-2022	532	532	0

Dacă în sesiunea 2024 rata promovabilității a constituit 96,36%, atunci în sesiunea 2025, rata promovabilității pe raion este de 71,98%, cu 24,38 puncte procentuale mai puțin. Rezultatele la examene conform mediilor la examenele de absolvire, pentru elevii care au studiat în baza curriculumului general sunt:

Media examenelor de absolvire a gimnaziului, Sesiunea 2025

Media	10	9,99-9	8,99-8	7,99-7	6,99-6	5,99-5
Numărul de absolvenți	0	0	30	82	105	116

Rezultate BAC 2025

Instituția liceală	Localitatea	Total candidați	Candidați promovați	Candidați respinși	Rata de promovare	Media examen	Media pe anii de liceu	Diferența dintre medii	nr. candidați din sesiunea precedentă
LT „D. Cantemir”	or. Rîșcani	19	14	5	73.68	6.57	8.40	1.83	2
LT „L.Damian”	or. Rîșcani	22	22	0	100	7.40	8.59	1.19	0
LT „S.Lucaci”	or. Costești	23	21	2	91.30	6.09	7.60	1.51	1
LT „C.Popovici”	s. Nihoreni	13	12	1	92.30	6.60	7.9	1.3	1
LT Recea	s. Recea	16	12	4	75,00	6.27	7.53	1.26	1
LT Vărătic	s. Vărătic	11	8	3	72.72	6.78	7.72	0.94	0
LT „L. Gherman”	s. Zăicani	14	8	6	57.14	7.18	7.54	0.36	0
LT „E. Coșeriu”	s.Mihăileni	12	11	1	91.66	7.06	8.14	1.08	0
Total		130	108	22	83%	6,85	7,93	1,18	5

EXCELENȚA ÎN EDUCAȚIE

În scopul implicării active a elevilor în acțiuni de promovare a imaginii raionului, instituției și în scopul identificării, susținerii și promovării elevilor dotați au fost organizate următoarele activități:

5.1 Olimpiadele raionale la disciplinele de studii

În conformitate cu Planul de activitate a DÎTS Rîșcani pentru anul 2025, Ordinul DÎTS nr. 01-a din 02.01.2025 cu privire la organizarea și desfășurarea Olimpiadelor raionale la disciplinele de studii - 2025, Regulamentul privind activitățile de susținere a elevilor capabili de performanțe înalte în învățământul general, aprobat prin HG nr.1002 din 13.12.2023, Ordinul MEC nr. 1584 din 05.11.2024 cu privire la organizarea olimpiadelor raionale/municipale/zonale în baza testelor unice, anul 2025, Ordinul MEC nr. 1640 din 19.11.2024 cu privire la Orarul olimpiadelor și concursurilor republicane pentru anul 2025 , a fost planificată și desfășurată Olimpiada raionala la disciplinele de studii.

Au participat 462 elevi, dintre care au fost premiați:

Gradul I – 49 elevi, Gradul II – 81 elevi, Gradul III - 104 elevi, Mențiune - 71 elevi.

Dintre participanții la Olimpiadele republicane, 8 elevi au obținut Diplome și premii, după cum urmează:

Totalurile olimpiadelor la etapa republicană pentru raionul Rîșcani

Nr.	Clasa	Locul ocupat	Disciplina	Instituția
1	X	I	Limba și literatura ucraineană	IP LT „C.Popovici” Nihoreni”
2	XI	I	Limba și literatura ucraineană	IP LT „C.Popovici” Nihoreni”

3	XI	III	Limba și literatura ucraineană	IP LT „C.Popovici” Nihoreni”
4	XII	II	Limba și literatura ucraineană	IP LT „C.Popovici” Nihoreni”
5	X	M	Limba și literatura ucraineană	IP LT „C.Popovici” Nihoreni”
6	XII	M	Limba și literatura ucraineană	IP LT „C.Popovici” Nihoreni”
7	VII	M	Matematica	IP LT „L.Damian” Rîșcani
8	X	M	Limba și literatura română (alol.)	IP LT „S.Lucaci” Costești

Concursuri internaționale, naționale, raionale

Concursul republican „Limba noastră-i o comoară...”,

Concursul „*Limba noastră-i o comoară*” reprezintă un prilej de sărbătoare pentru toți cei care simt și apreciază frumusețea limbii române, fiind dedicată promovării valorilor culturale și lingvistice, precum și încurajării tinerilor de a explora moștenirea noastră literară.

DÎTS Rîșcani a anunțat finalul concursului raional „Limba noastră-i o comoară”, ediția a VIII-a, care s-a desfășurat cu genericul: “România ne dă identitate, în Europa, diversitate.”

Acest concurs se desfășoară anual, reunind elevi din întreaga țară, care își demonstrează abilitățile de comunicare și cunoștințele legate de limba și cultura română.

Concursul urmărește să cultive în rândul tinerilor respectul pentru limba maternă și să stimuleze interesul pentru aprofundarea literaturii și a gramaticii limbii române și este structurat pe mai multe secțiuni și niveluri, astfel încât elevii din ciclul primar, gimnazial și liceal să-și poată etala talentul și competențele. Probele includ: un articol de fond, dialoguri interculturale, pagina de creație, pagina vorbitorului cult de limba română, pagina de divertisment etc. La aceste probe elevii au pus în valoare imaginația și abilitățile lingvistice, redactând poezii, scrisori, eseuri și texte argumentative, care reflectă tema concursului și evidențiază măiestria participanților și valorile culturii românești.

Concursul „Limba noastră-i o comoară” nu este doar o competiție, ci și o oportunitate de formare culturală, care îi apropie pe tineri de identitatea românească, contribuind la formarea unei generații conștiente de valorile lingvistice și culturale și promovează nu doar competențele academice, ci și sensibilitatea față de cultura națională. În plus, recunoașterea și premiarea celor mai buni participanți este o sursă de inspirație, motivând elevii să continue explorarea și învățarea limbii române.

Rezultatele concursului:

Premiul I, nivelul I – grup de elevi, IP Gimnaziul “Gh. Rîșcanu”; nivelul II – Coroban Anastasia, IP Gimnaziul Gălășeni; nivelul III - grup de elevi, IPLT Recea.

Premiul II, nivelul I – Anton Sofia, IPLT Văratic; nivelul II – grup de elevi, IP Gimnaziul “Gh. Rîșcanu”; nivelul III - grup de elevi, IPLT “L.Damian”.

Premiul III, nivelul I – Olievschi Ana-Maria, IP Gimnaziul “Gh. Rîșcanu”; nivelul II – Cernei Nicoleta-Bianca, IP LT Văratic; nivelul III - grup de elevi, IPLT “L.Gherman”, Zăicani.

Ceilalți participanți au fost menționați pentru promovarea limbii materne ca formă de comunicare, interacțiune și înțelegere între diferite popoare. Concursul „Limba noastră-i o comoară” rămâne un punct de referință în promovarea limbii și culturii române, oferind elevilor posibilitatea de a-și exprima talentul și creativitatea, dar și de a se apropia de tezaurul valorilor culturale naționale.

Concursul de datini și obiceiuri de iarnă „GERAR”, ediția a IV-a (în continuare Concurs) este organizat de Centrul Republican pentru Copii și Tineret „ARTICO” și are drept scop păstrarea și valorificarea obiceiurilor și datinilor Sărbătorilor de Iarnă, în vederea formării și educării tinerei generații prin și pentru valorile naționale.

La concursul de datini și obiceiuri de iarnă „Gerar”, ediția IV-a, au participat ansamblurile folclorice din IPLT Recea și IP Gimnaziul „Gheorghe Riscanu” Rîșcani.

Concursul raional „A chance, Une chance, Eine chance” - Peste 70 de tineri talentați din instituțiile preuniversitare din raion și-au prezentat cu mândrie viziunile creative, utilizând un instrument interactiv/o platformă interactivă, astfel demonstrând o diversitate impresionantă de idei și emoții.

- **Câștigători și premii la nivel raional:**

Premiul I: pentru lucrările remarcabile care au reușit să capteze esența familiei ca un loc în care se naște speranța și curajul de a înfrunta provocările vieții.

Secțiunea Film – Munteanu Sorin, IP Gimnaziul Aluniș; Grup de elevi, IPLT Recea; Bădărău Martin, IPLT „D.Cantemir”, Rîșcani; Mațcan Ionuț, IPLT „L.Gherman”, Zăicani; Tulcii Xenia, IPLT „D.Cantemir”, Rîșcani.

Secțiunea Bandă desenată – Dănilă Paula, IPLT „S.Lucaci”, Costești; Mereuța Iaroslav, IPLT „D.Cantemir”, Rîșcani; Macovei Xenia, IPLT „D.Cantemir”, Rîșcani.

Secțiunea Poster/colaj de imagini/pliant/broșură – Chirvas Ilinca, IP Gimnaziul Petrușeni; Cvasniuc Cristina, IPLT „S.Lucaci”, Costești; Cucereanu Ilaria, IP Gimnaziul Pîrjota; Caraman Ecaterina, IPLT „D.Cantemir”, Rîșcani; Spînu Daria, IPLT „L.Damian”, Rîșcani.

Premiul II: pentru abordarea creativă a contrastului dintre lumină și abis în relațiile de familie.

Secțiunea Film – Lazariuc Stas, IP Gimnaziul Șaptebani; Grup de elevi, CCC Rîșcani; Grup de elevi, IP Gimnaziul „V.Dumbrăveanu”, Corlăteni; Grup de elevi, IPLT „C.Popovici”, Nihoreni.

Secțiunea Bandă desenată – Pleșca Daria, IP Gimnaziul Pîrjota; Spoialo Adelina, IP Gimnaziul Gălășeni; Șalari Ilinca, IPLT „L.Damian”, Rîșcani.

Secțiunea Poster/colaj de imagini/pliant/broșură – Gariuc Dumitru, IPLT „S.Lucaci”, Costești; Jalbă Cătălina, IPLT Recea; Gumennaia Kira, IPLT „C.Popovici”, Nihoreni; Tăbîrță Selenia, IPLT „L.Gherman”, Zăicani; Mereuța Sergiu, IPLT „D.Cantemir”, Rîșcani.

- **Premiul III: pentru descrieri emoționante și sincere a visurilor copilăriei în familie.**

Secțiunea Film – Revencu Artiom, IPLT „D.Cantemir”, Rîșcani; Bujor Irina, IP Gimnaziul Singureni, Grup de elevi, IPLT Recea.

Secțiunea Bandă desenată – Sorocian Vasile-Marian, IPLT Recea; Talambuța Victoria, IP Gimnaziul Singureni; Colomieț Arina, IPLT „C.Popovici”, Nihoreni.

Secțiunea Poster/colaj de imagini/pliant/broșură – Matei Dan, IPLT „L.Damian”, Rîșcani; Biliban Ștefan, IP Gimnaziul Hiliuți; Șotropa Nicoleta, IP Gimnaziul Braniște; Comarovscaia Arina, IPLT „C.Popovici”, Nihoreni.

Ceilalți elevi participanți au fost menționați pentru demonstrarea funcționalității limbilor străine în cadrul exprimării valorilor și relațiilor familiale.

La Concursul republican „A chance, Une chance, Eine chance” a câștigat Premiul I la Secțiunea Bandă desenată la Limba germană - eleva, Macovei Xenia, IPLT „D.Cantemir”, Rîșcani.

- **Concursul raional al cântecului și poeziei în limba străină**, ediția a VI-a. Au fost evaluate 99 de produse (66 - în limba engleză și 33 - în limba franceză), cu participarea a 99 elevi și 38 cadre didactice.

- **Concursul republican de lectură „La izvoarele înțelepciunii” – ediția a XXXV-a, dedicată scriitorului Aureliu Busuioac**

Spiritul lecturii, al reflecției și al pasiunii pentru carte a fost celebrat cu emoție și entuziasm în cadrul celei de-a XXXV-a ediții a Concursului Național de Lectură „La izvoarele înțelepciunii”, desfășurat la data de 24.04.2025, în incinta Casei de Cultură, într-un cadru solemn, dar prietenos, alături de elevi pasionați de literatură și profesori dedicați.

Concursul a reunit tineri cititori talentați din instituțiile preuniversitare, care au demonstrat nu doar cunoștințe profunde despre opera și viața scriitorului selectat în acest an, ci și o admirabilă capacitate de analiză, interpretare și exprimare personală. Prin fiecare răspuns, prin fiecare reflecție formulată cu sensibilitate și coerență, participanții au dat dovadă de maturitate intelectuală și dragoste sinceră pentru universul literar.

În urma evaluării produselor participanților, juriul a anunțat următorul clasament:

Premiul Mare – Șalaru Ariadna, IP LT Vărătic

Locul I (unu) – Șalari Ilinca, IP LT “Liviu Damian”, Rîșcani, care vor participa la etapa republicană, pentru a ne prezenta raionul, le dorim succese în continuare.

Lectura rămâne o punte între generații, o sursă de inspirație și o cale sigură spre înțelepciune.

- **Concursul republican „Mediul local și dezvoltarea durabilă”,** ediția anului 2025, locul II la etapa republicană, echipa IP Liceul Teoretic „D. Cantemir” Rîșcani;

Activitatea Consiliului Regional al Elevilor (CRE)

Consiliul Raional al Elevilor (în continuare CRE) activează conform Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului regional al elevilor din raionul RÎȘCANI, aprobat prin ordinul DÎTS Rîșcani nr. 487-a din 25,11,2024 În fiecare instituție este creat Consiliul școlar al elevilor și activează conform planului de activitate, fiind ghidați de către directorul adjunct pentru educație. În anul de studii 2024-2025 s-au desfășurat 9 ședințe cu membrii CRE unde au fost proiectate discuții cu elevii pe diverse teme. Membri CRE s-au implicat activ și nu au ratat șansa să-și expună viziunile și așteptările vizavi de cele mai importante subiecte care îi vizează, precum ar fi asigurarea accesului la învățământul formal și nonformal, calitatea mediului educațional, a politicilor precum și participarea în procesul decizional. Ne dorim, ca activismul Consiliilor locale ale elevilor și al membrilor acestora să fie vizibil peste tot: online și offline, la nivel local, raional și național. Nimic nu este mai puternic decât vocile tinere care se amplifică împreună, influențează societatea și lucrează pentru a îmbunătăți viața tinerilor și a contribui la un viitor mai bun.

Activități extrascolare culturale raionale

- Ședința generală a tinerilor din raion și instruirea în formarea CRT.
- Gala inițiativelor de succes a Tinerilor, runda a XII-a.
- Masa Rotundă, Participarea tinerilor în dezvoltarea planurilor de tineret bazate pe dovezi.
- Săptămâna Națională a Tineretului.
- Sesiune de formare pe domeniul tineret.
- Instruirea Consiliului Raional de Tineret și Consiliul local al Elevilor.
- Instruirea reprezentanților organizațiilor de tineret și a grupurilor de inițiativă în scriere și management de proiecte.
- Concursul tinerilor poeți și prozatori, „**Florii 2025,**”
- Concursul cântecului Pascal
- Concursul cântecului coral „**Glorie vieții**”
- Expoziție-concurs a lucrărilor artistice a copiilor, „**Lumea în viziunea copiilor,**”
- Festivalul de colinde „**Colinda -2025**”
- Concursul raional de desen „**Drag mi-i plaiul rîșcănean**”

5.2 Activități extrascolare sportive raionale și naționale

- Spartachiada Raională a Elevilor la Cros, Șah, Dame, Tenis de masă, Baschet, Volei, Fotbal.
- Festivalul Național Deschis al Jocurilor de Mișcare.
- Turneul raional la Volei și Tenis de masă.
- Turneu raional la mini-fotbal dedicat în memoria participanților la conflictul Armat din Transnistria.
- Turneu Internațional la Volei.
- Campionatul raional la Baschet.
- Campionatul la orientarea sportivă și tehnica turismului.
- Cupa Președintelui la fotbal.
- Turneu raional la mini-fotbal.
- Turneul raional la Volei.
- Turneul raional la Baschet.
- Campionatul Internațional la Orientare Sportivă.
- Turneul raional la tenis de masă.
- Turneul sportiv consacrat Ieșirii Armatei Sovietice din Afganistan.
- Campionatul raional la Fotbal.
- Turneul Republican „Guguță”
- Turneul Republican „Speranța”
- Săptămâna mișcării olimpice în Republica Moldova.
- Super cupa la Fotbal.
- **Turneul Republican la fotbal 6x6 „Cupa Guvernului Republicii Moldova”** - 5 echipe participante
- **Turneul republican de minifotbal „SPERANȚA” și „GUGUȚĂ”** – echipa de fete din IP Liceul „E.Coșeriu” Mihăileni a ajuns în etapa Play-Off, locul II, echipa de băieți locul II în etapa play-off
- **Turneul raional la orientare sportivă „Cupa Guvernului” și Cupa Președintelui**, organizatori Consiliul Raional Rîșcani și DÎTS Rîșcani, în parteneriat cu Federația de orientare sportivă a Republicii Moldova
- **Festivalul jocurilor de mișcare în memoria lui A. Ghimp, etapa raională-** 6 Echipe participante
- **Festivalul jocurilor de mișcare în memoria lui A. Ghimp, etapa zonală** - Echipe participante: IP Liceul Teoretic „L. Damian. Rîșcani” din or. Rîșcani.
- **Școala Securității „Împreună reducem riscurile”,** participantă echipa din IP Liceul Teoretic „Recea” Rîșcani, locul I , regiunea Bălți.

RESURSELE UMANE

Cadre didactice din învățământul general din raion

În anul de studii 2024-2025 numărul total de cadre didactice angajate de bază în sistemul educațional raional a constituit **707** cadre, dintre care: educație timpurie - **201**; învățământul primar și secundar general - **478**; învățământul extrașcolar – **28**.

Majoritatea disciplinelor, **peste 50%** din cadrele didactice sunt deținătoare de grade, cu excepția disciplinelor: ed. tehnologică, ed. muzicală și educația plastică, care sunt predate de nespecialiști și la educația pentru societate, o disciplină obligatorie introdusă de 5 ani și cadrele didactice sunt în proces de recalificare pentru a obține gradul didactic doi. Deasemenea se înregistrează și un procent mare – **70%** - a cadrelor didactice fără grad didactic în învățământul preșcolar. Aceasta se explică prin faptul că multe persoane au vârsta înaintată, managerii nu motivează cadrele didactice pentru a aspira la un grad didactic.

Atestarea cadrelor didactice și manageriale

În scopul eficientizării procesului de atestare s-a creat comisia de atestare, în luna august a fost organizată ședința de lucru cu directorii adjuncți la care s-au discutat metodologia și regulamentul de atestare.

Tabelul 31. Tabelul sinoptic al conferii/confirmării gradelor didactice/ manageriale

Anul de studii	2023-2024		2024-2025	
	conferire	confirmare	conferire	confirmare
Grad didactic S	1	2	0	1
Grad didactic I	12	11	7	15
Grad didactic II	21	71	31	62
Grad managerial I	0	1	2	0
Grad managerial II	2	1	3	6
În baza art. 131 din Codul educației	41		34	

RESURSELE MATERIALE ȘI FINANCIARE

Alocarea resurselor financiare din Componenta raională

În scopul pregătirii instituțiilor de învățământ către noul an de studii, dotării acestora cu utilaj de bucătărie, din componenta raională pentru anul 2024 au fost alocate surse financiare în sumă de **863945,83 mii lei**.

Conlucrarea cu APL

- Consiliul Raional Rîșcani a contribuit la crearea condițiilor optime (reparații capitale și curente, contribuții la proiecte investiționale, procurări de mijloace tehnice de calcul, mobilier, utilaje) în instituțiile de învățământ din raion în sumă de 11399945,83 lei..
- Contribuția APL de nivelul I, la crearea condițiilor optime în instituțiile de învățământ, se estimează la 932901,65 lei.

Anul 2024-2025

Instituții preuniversitare	Reparații capitale, construcții noi	Mijloace financiare alocate: suma, mii lei	Sursa de finanțare
IP LT „E. Coșeriu” Mihaileni	Amenajarea terenului de fotbal	26650,00	Fondul pentru Tineri Rîșcani
IP LT „C. Popovici” Nihoreni	Amenajarea teritoriului sportiv	119980,00	DÎTS Rîșcani (Fondul pentru tineri), Consiliul Raional Rîșcani
IP LT „D. Cantemir” Rîșcani	Reparații capitale teren parcare	200000,00	APLII
	Reparații capitale a scării din intrare	88000,00	APL I
IP LT Vărătic	Renovare bloc sanitar	2000000,00	ONDRILL

IP LT „L. Gherman” Zaicani	Renovare bloc sanitar Schimbarea geamurilor	905530,00 250000,00	ONDRILL, APL Consiliul Raional Rîșcani
IP Gimn. Borosenii Noi	Reparația capitală a podelei din sală de sport	200000,00	Consiliul Raional
IP Gimn. Cucuieții Vechi	Amenajarea terenului de fotbal Schimbarea geamurilor din față	23000,00 100000,00	Fondul pentru Tineri Rîșcani Consiliul Raional
IP Gimn. Gălășeni	Reparații capitale - schimbarea ușilor în sălile de studii, la intrare	120000,00	Consiliul Raional
IP Gimn. Hiliuți	Repararea sălii de festivități	350000,00	DÎTS Rîșcani
IP Gimn. „V.Ghereg” Pîrjota	Reparația capitală a pragului de la intrare	99945,83	Consiliul Raional
IP Gimn. Pociumbeni	Schimbarea gardului Acoperirea gimnaziului Construcția grupului sanitar în interiorul instituției.	30000,00 6000,00 419050,00 60000,00 1207387,00 66000,00	Consiliul Local Bugetul instituției Bugetul instituției Consiliu local IP „Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală, Consiliu local
IP Gimn. „Gh.Riscanu” Riscani	Reparația capitală a sălii de clasă	237000,00	Bugetul instituției
IP Gimn. Singureni	Reparația capitală a pragului de la intrare. Construcția grupului sanitar în interiorul instituției.	70000,00 1661810,00	Consiliul raional IP „Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală,,
IP Gimn. Șaptebani	Construcția Stadionului multifuncțional	1200000,00	IP„Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală,,Proiect Satul European ÎI
Total		9440352,80	

IET

Instituții preșcolare (IET)	Reparații capitale (descriere)	Mijloace financiare alocate: suma, mii lei	Sursa de finanțare
IET Nr.1 Rîșcani	Reparația capitală gardului	239 695,97	Buget propriu
IET Nr. 6 Rîșcani	Montarea șanțului la pozarea cablului la alimentarea grădiniței.	148 344,43	Bugetul IET
IET Nr. 7 Rîșcani	Lucrări de reparație capitale grupei Guguță la IET nr. 7.	239 851,65 199 858,24	Bugetul APL Bugetul IET
IET Nr. 10 Rîșcani	Reparații capitale a 4 săli de grupă	120000,00 dolari	Ambasada SUA în RM
IET Costești	Reparația a 1 săli de grupă și a scărilor , coridoarelor	40 000,00	Bugetul APL
IET Pascauți	Reparația capitală blocului alimentare	50 000,00	bugetul APL
IET Răcăria	Izolarea fațadelor și tavanelor clădirii gr.	745 999,78	ONDRILL(Oficiul Național de Dezvoltare Regionale și Locale)
IET Ramazani	Reparația sistemului de încălzire	250 000,37	Buget propriu
IET Recea	Renovarea grădiniței prin îmbunătățirea măsurilor de eficiență energetică	1 973 479,03	ONDRILL (Satul european)
IET Sturzeni	Reparația capitală a acoperișului	57 277,24	bugetul IET
IET Șaptebani	Repararea tavanului din blocul alimentar	10 000,00	Bugetul IET
IET Vasileuți	Renovarea în: WC, vestiar, hol	5000,00	Bugetul IET
IET Zăicani	Schimbarea ușilor termopan la grupe și în blocul sanitar	18 722,55	Bugetul instituției
TOTAL		3 978 229,26 lei 120000,00 dolari	

Alimentația elevilor/ copiilor

Conform Hotărârii Guvernului nr. 234 din 25 februarie 2005 cu privire la **alimentația elevilor**, este asigurată alimentația gratuită a elevilor din clasele I – IV la 100% în toate instituțiile de învățământ, din luna septembrie 2025 alimentația gratuită este asigurată pentru toți elevii din clasele V-IX.

În toate **instituțiile de educație timpurie** organizarea procesului de alimentație se face conform programului de activitate al instituției (9 ore-10,5) cu 3-4 mese în zi, cu respectarea normelor fiziologice de consum per/copil și meniul-model unic pentru 10 zile. Alimentația copiilor cu vârsta de 0-3, 3-7 ani se realizează în conformitate cu normele financiare pentru alimentație per un copil ținând cont de prevederile ordinului comun al Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova nr.02 din 02.01.2024 și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova nr.01 din 02.01.2024. Respectiv, în anul financiar 2024, pentru un copil de 0-3 ani costul total al alimentației a fost de 32,25 lei în zi, din care 10,75 lei părinții, pentru copiii de 3-7 ani total – 39,90 lei în zi, din care 13,30 părinții.

ACTIVITATEA INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT EXTRAȘCOLAR

Centrul de creație a copiilor

În direcția realizării obiectivelor vizate, în anul școlar 2024-2025 la CCC Rîșcani și-au desfășurat activitatea următoarele cercuri pe interese:

Cercuri și număr de copii

Denumirea cercurilor	Numărul de cercuri	Numărul de grupe	Numărul de copii
Aplicative	12	37	448
Artistice	4	16	234
Total	41	46	682

Cercurile pe interese ale CCC Rîșcani și-au desfășurat activitatea la baza următoarelor gimnazii și licee din raion: LT „E.Coșeriu”, LT „L.Gherman”, LT Costești, LT Recea, Casa de Cultură Zăicani, Casa de Cultură Pociumbeni, Muzeul Duruitoarea Veche

În anul de învățământ 2024– 2025 corpul didactic al CCC a fost constituit din 26 de cadre.

Potențial didactic

Numărul total de cadre didactice	Numărul cadrelor didactice de bază	Dintre ei activează prin cumul	Studii superioare	Studii medii speciale	Studii medii	Pensi onari	Grad didactic superior	Grad didactic I	Grad didactic II
17	11	6	10	6	1	3	0	0	6

Pentru cadrele didactice debutante, inclusiv și cele cu experiență, administrația instituției a organizat și desfășurat 8 activități instructiv-metodice, iar pentru copii (cu implicarea directă sau expoziții) au fost desfășurate 29 activități cultural-artistice.

Scoala Sportivă

În Școala Sportivă Rîșcani sunt înmatriculați 37 grupe cu 547 elevi (inclusiv 12 filiale).

Serviciul Transport școlar

Pe parcursul acestui an de studii au fost utilizate total 20 autobuze școlare, din ele procurate – 4 unități, din donație – 13 unități, dintre ele 6 unități produse din 2011. După vechimea de exploatare ar trebui de înlocuit cu transport nou.

Date despre transportarea elevilor

Nr. copii/elevi care sunt transportați					Nr. de unități de transport utilizate
Preșcolari	Cl. I - IV	Cl. V- IX	Cl. X- XII	Total	
15	285	352	46	698	20

Asigurarea cu TIC și digitalizarea

TIC												
Tip tehnică de calcul	Scopul utilizării									Distribuite		Total tehnică de calcul
	Admini- strare	Laborator de informatică	Biblio- tecă	Cabinet metodic	Sală de studii cu STEAM	Sală de studii fără STEAM	Alte	Depozi- tate	Nefuncți- onale	Elevi	Pers. didac- tic	
All-in-One	4	5		2	2	18	1					32
Desktop PC	36	166	33	4		48	36	31	116			470
Imprimantă multifuncțională	45	11	5	10		31	30		8			140
Imprimantă simplă	14	6	4	5		4	18	2	4			57
Laptop	78	399	2	5		182	220	3	40			929
Panou interactiv		7		1	5	28	2					43
Proiector multimedia	2	21		6		117	23		12			181
Smart TV	3	2	1	2		89	11					108
Tablă interactivă		5		1		21	2		2			31
Tabletă PC	1	46				289	67		6			409
Televizor	2			4		36	2	1				45

CULTURA

Secția Cultură este un serviciu public al Consiliului Raional Rîșcani, care își desfășoară activitatea conform politicii de stat în domeniul culturii și strategia de dezvoltare a raionului Rîșcani.

Raionul Rîșcani, la moment, dispune de următorul patrimoniu cultural:

- Case și Cămine de Cultură (CCC) - **43**
- Biblioteci - **45**
- Școli de învățământ artistic - **3**
- Muzeul istorico-etnografic or.Rîșcani cu 2 filiale: Corlăteni, Pîrjota
- Colective artistice cu titlul onorific „model” – **16**
- Bunuri de patrimoniu cultural (monumente de for public, opere comemorative de război):
 Numărul total al monumentelor istorice (de arhitectură) – **99**
 Numărul total al siturilor arheologice – **1**
 Numărul total al monumentelor de for public – **1**
 Numărul total al operelor comemorative și de război - **36**

În baza acestui patrimoniu, în decursul anului 2025, Secția Cultură Rîșcani a organizat și desfășurat 61 activități culturale de nivel raional, din acestea :

1. 01.-07.01.2025 Sărbătorile de Anul Nou
2. 08.01.2025 Festivalul Colindelor „Astăzi s-a născut Hristos”
3. 15.01.2025 Ziua Națională a Culturii - comemorarea poetului Mihai

Eminescu(176 ani de la naștere)

4. 10.02.2025 Săptămâna lecturii - Întâlnire cu scriitorul Nicolae Bălțescu
5. 13.02.2025 Parte solemnă cu genericul „Ecoul anilor de foc” -36 ani de la retragerea contingentului armat din Afganistan
6. 16.02.2025 Serată -literar muzicală în memoria poetului Grigore Vieru (90 ani de la naștere)
7. 14.02.2025 Ziua Internațională a Limbii Materne – Serată tematică cu genericul „Graiul matern- ecoul etern”
8. 24.02.2024 Dragobetele - diverse activități distractive
9. 01-10.03.2025 Decada „Mărțișor-2025” - diverse activități
10. 13.03.2025 Activitate de comemorare a poetului Liviu Damian
11. 14.03.2025 Serată muzicală „Rapsodul neamului de neuitat” 83 ani de la nașterea compozitorului și dirijorului M.Dolgan
12. 01-07.04.25 Ciclu de activități în Cadrul Săptămânii și Lecturii pentru Copii
13. 17-19.04.25 Târgul pascal cu participarea meșterilor populari din localitățile raionului
14. 22.04.2025 Festivalul raional al cântecului pascal „Lumină lină-datină creștină”
15. 24.04.2025 Concursul republican (etapa raională) al concursului „La izvoarele înțelepciunii”
16. 25.04.2025 Miting solemn de comemorare a victimelor accidentului de la centrala nucleară din Cernobâl
- 25.04.2025 Moment solemn în cadrul Zilei Drapelului de Stat cu genericul „Trei culori cunosc pe lume”
17. 04.05.2025 Oră de lectură „Lucian Blaga- poet, dramaturg, eseist, traducător” - 130 ani de la naștere
19. 09.05.2025 Miting solemn „Nimic nu se uită, nimeni nu-i uitat” în cadrul Zilei Europei și comemorării eroilor căzuți în cel de-al doilea război mondial
20. 18.05.2025 Expoziția meșterilor popular „Ce pot face două mâini dibace” în cadrul Zilei Internaționale a Muzeelor
21. 28-31.05.25 Solemnitate „Ultimul sunet - în toate instituțiile de învățământ artistic
22. 01.06.2025 Ziua Mondială a Ocrotirii Copilului – program distractive „Copilărie -dulce feerie”
23. 15.106.2025 O seară de romanețe în cadrul comemorării poetului M.Eminescu
24. 20.06.2025 Program artistic „Sănătatea -comoara cea mai de preț” în cadrul Zilei Medicului și Farmacistului
25. 22.06.2025 Festival zonal „Doina Ciuhurului” în parteneriat cu raioanele Ocnița și Edineț
26. 23.06.2025 Ziua Suveranității RM - „Suveranitatea statală- dreptul nostru la viitor” convorbiri, expoziții tematice
27. 29.06.2025 Festivalul portului popular cu genericul „Drag mi-i cântecul și portul”
28. 02.07.2025 Ziua Comemorării lui Ștefan cel Mare și Sfânt „Domnitor ales de Domnul - miting solemn, recital muzical, montaj literar , depunere de flori
29. 05.07.2025 Tradiții din sărbătorile creștine „Sânzâienele” spectacol folcloric
30. 06.07.2025 Ziua Comemorării Victimelor Deportărilor Staliniste – serată tematică „Suferințele în Siberii de gheață ”
31. 13.07.2025 Festivalul păstoresc „Ciobănaș de la miori”
32. 15.07.2025 Serată literară „Poetul care a scris cu o pană de înger” -77 ani de la nașterea poetului Nicolae Dabija

33. 17.07.2025 Serată muzicală „Să ne cunoaștem rapsozii neamului” Veronica Mihai și Vasile Iovu la 80 ani de la naștere.
34. 29.07.2025 Ziua Constituției Republicii Moldova Convorbire „A cunoaște legea e de datoria fiecărui cetățean”
35. 03.08.2025 Oră muzicală „Cio-Cio San care a cucerit întreaga lume”-în amintirea interpretei de opera Maria Bieșu (90 ani de la naștere)
36. 12.08.2025 Ziua Internațională a Tineretului -diverse (activități distractive, convorbiri tematice, sociale, competiții sportive)
37. 24.08.2025 Consemnarea a 81 ani de la operația Iași-Chișinău-parte solemnă „Slăvim eroii și-a lor vitejie”
38. 27.08.2025 Sărbătoarea națională Ziua Independenței - program festiv
39. 31.08.2025 Sărbătoare Națională „Limba maternă -ca floarea eternă”
40. 01.09.2025 Ziua Cunoștințelor „Primul sunet ” în instituțiile de învățământ artistic
41. 03.09.2025 Serată literară în memoriam „Doi ani fără scriitorul Ion Druță” (1928-2023)
42. 17-19.09.2025 Târg de toamnă cu participarea meșterilor populari și producătorilor din localitățile raionului
43. 14.09.2025 Festivalul Etniilor „Unitate prin diversitate ”
44. 21.09.2025 Ziua orașului Rîșcani Program artistic „Orașul meu cu cerul azuriu”
45. 26.09.2025 Întâlniri cu scriitorul Vasile Romanciuc -BP s Hiliuți
46. 01.10.2025 Ziua Internațională a Muzicii - oră de inspirație „Muzica este graiul sufletului” în toate ÎA
47. 01.10.2025 Ziua Internațională a Oamenilor în Etate - program artistic „Respect persoanelor în etate
48. 05.10.2025 Ziua Mondială a Pedagogului – parte solemnă și program artistic „Dascăli care modelează suflete”
49. 10.10.2025 Expoziție tematică „Personalități rășcănene,, Andrei Scobioală, membru al Sfatului Țării”
50. 30.10.2025 Convorbiri și audieri din repertoriul regretaților „Rapsozi și patrioți ai neamului”-32 ani de la trecerea în neființă al interpreților Doina și Ion Aldea Teodorovici
51. 11.11.2025 Oră istorică „Viitor fără trecut nu există” cu prilejul de 85 ani de la întemeierea raionului Rîșcani
52. 10.17.11.25 Ciclu de activități în cadrul Săptămânii Tineretului
53. 22.11.2025 Seară de creație cu genericul „Cât trăiesc o să doinesc” - 45 ani de activitate în domeniul culturii sp.F.Bojii
54. 26.11.2025 Serată literară „Pe strunele toamnei ”
55. 27.11.2025 Proiect de promovare a cărții și lecturii „Delectează-te prin lectură” ed.V,a.2025 Liviu Rebreanu(140 ani de la naștere)
56. 01.12.2025 Convorbire „Un deceniu fără Ion Proca ,poet ,dramaturg” ar fi împlinit 80 ani (1945-2014)
57. 07.12.2025 Audieri „În lumea muzicii ” despre viața și activitatea compozitorului Ștefan Neaga (125 ani de la naștere)
58. 13.12.2025 Șezători „În seara sf.Andrei” – obiceiuri și tradiții în baza teatrului dramatic „Brăzdenii”
59. 22.12.2025 Serată literară „Masa de scris- câmpul meu de munci plăcute” 75 ani de la naștere al poetului Vlad Zbârciog
60. 25.12.2025 Festivalul tradițiilor și obiceiurilor de iarnă „Sfântă-i datina străbună”
61. 26-30.12.2025 Primirea cetelor de urători în ajun de sărbători .

Participări în cadrul diverselor activități la nivel zonal, național și internațional

14-28.02.2025 CNCPPCI - Atelierul de confecționare a pieselor de port popular – participat dna Doroș Eugenia, meșter popular muzeul de istorie și etnografie or.Rîșcani.

2.04.05.2025 s.Popeștii de Jos, Drochia Festivalul Republican de Folclor „Pe-un picior de plai, pe-o gură de rai” – au participat membrii ansamblului folcloric „Țărăncuța”s.Borosenii Noi

3.22.05.2025 or.Bălți – în cadrul expoziției „La pasărea din suflet”- a participat Scutaru Liudmila,s.Mihăileni meșter popular;

4. 29.06.2025 s.Tîrnova, Dondușeni Festivalul portului popular , au participat membrii ansamblului folcloric „Țărăncuța” s.Borosenii Noi;

5.20.07.2025 s.Petrunea, Glodeni Festivalul,„ Cântă de răsună lunca” – au participat membrii ansamblului etnofolcloric „Pruteanca” ,or.Costești;

6. 17.08.2025 com Lipnic, Ocnița Festivalul cântecului folcloric,„de Dragoste, de Dor, de Cătănie”- au participat membrii ansamblului vocal de bărbați „Zăicănenii de la Nord” s.Zăicani;

7. 23.08.2025 com.Gaidar, Ciadârlunga Festivalul covorului – a participat Liudmila Scutaru, s.Mihăileni, meșter popular;

8.13.09.2025 or. Săveni, jud.Botoșani, România - Festivalul internațional de Folclor „Plaiuri Săvinene ” au participat membrii ansamblului etnofolcloric „Pruteanca” ,or.Costești;

9. 14.09.2025 s.Clișova,Orhei , Festivalul Covorului – a participat Liudmila Scutaru, s.Mihăileni meșter popular;

10. 05.10.2025 com Girova, Piatra Neamț , România, Festivalul covorului și portului național - a participat Scutaru Liudmila, s.Mihăileni , meșter popular;

11.14.12.2025 s.Sofia , Drochia - Festivalul „Colindăm din sat în sat” – a participat Scutaru Liudmila,s.Mihăileni , meșter popular;

12.17.12.2025 Muzeul de Istorie și Etnografie or.Chișinău EXPOTîrg „Covorul Dorului” - a participat Liudmila Scutaru, s.Mihăileni, meșter popular;

13.12.2025 or.Biruința, Sângerei Evenimentul „Arta străbună, spirit tânăr” -au participat membrii ansamblului folcloric,„Sălcioara” s.Corlăteni.

Instituțiile de cultură din 3 localități ale raionului: au fost implicate în următoarele proiecte :

- **Rîșcani** : Proiect transfrontalier „Tradiții strămoșești ” (șezători și meșteșuguri) - România, Botoșani - Moldova (Bălți, Fălești, Rîșcani) pentru perioada aprilie 2025 - septembrie 2026.

- **Mihăileni** : Proiectul „ Tradiție vie- portul național renaște prin muzică și dans” – cofinanțarea prin ONG „Speranța” și GAL,„Răutul de Sus” în scopul achiziționării costumelor naționale pentru colectivele „Busuioc” și „Lăstărașii”- **96 mii lei.**

- **Costești** – Proiectul transfrontalier „Domn, domnițe în ospete” - România, Targu Neamț - Moldova, or.Costești, ONG „GAL-Drumul gospodarilor” , AO „Ținutul Răzeșilor”, AO „Podul Înalt , AO Leader „Colinele Moldovei” (05.07.2025)

1.1. Participarea la Programul de finanțare „Acces la cultură”.

Horodiște: Proiectul „Bunicii- florile copilăriei mele” cu participarea grupului de seniori „Ciuhureanca” și grupului de copii „Holmencele” în scopul achiziționării costumelor pentru copii (fetițe). În cadrul acestui proiect s-au organizat și desfășurat 8 activități de amploare. O colaborare între persoanele în etate și tânăra generație având un impact pozitiv pentru ambele categorii de vârstă. **Suma totală 190,08 mii lei.**

45 Bibliotecile Publice (BP) din localitățile raionului sunt dotate cu 33 calculatoare din acestea:

33 computere conectate la internet, 30 tablete, 39 imprimante multifuncționale,

9 - alte echipamente.

Colecția Bibliotecilor Publice (BP) din localitățile raionului constituie 312625

În limba română – **162529.**

În raion activează **101** de formații artistice de amatori cu **1457** membri, dintre care cu titlu "model" – **16** cu **347** participanți.

În anul 2025 s-au întreprins măsuri pentru îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de cultură. S-au reabilitat și reparat :

Cămine/Case de Cultură în sumă de **381,26** mii lei

Biblioteci Publice în sumă de **8,12** mii lei

Reparate capital **2** instituții de cultură (Pociumbăuți , Hiliuți)

În anul 2025 **Muzeului de istorie și etnografie Rîșcani**, au fost alocate din bugetul Secției Cultură pentru :

Procurări Tehnică de calcul **13,600 lei**

Reparație în sumă de **12,380 lei**

În gestiunea Secției Cultură se află instituțiile de învățământ artistic (ÎÎA) cu un potențial de circa **51** pedagogi și **431** elevi.

În anul de referință, în instituțiile de învățământ artistic (Școala de Arte Rîșcani, Școala de Arte or. Costești, Școala de Muzică Zăicani) din bugetul Secției Cultură au fost efectuate reparații:

curente - **56,000 lei;**

capitale - **231700 lei ;**

dotarea cu tehnică de calcul - **85500 lei;**

mobilă - **38,500 lei .**

MEDICINA

Servicii medicale

Menținerea sănătății populației raionului Rîșcani este asigurată de o rețea de instituții medico-sanitare, care acordă diverse servicii medicale. Această rețea este formată din: IMSP Spitalul raional Rîșcani, Centrul de sănătate Rîșcani, din localitățile rurale - 9 centre de sănătate, 7 – oficii ale medicilor de familie cu 6 oficii de sănătate.

Pe parcursul anului 2025 la Asistența Medicală Specializată de Ambulator s-au înregistrat:

- IMSP CS Rîșcani 70800 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 17560 vizite, pe motiv de boală 53240 vizite;

- IMSP CS Recea 11166 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 1795 vizite, pe motiv de boală 9371 vizite;

- IMSP CS Corlăteni 22874 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 5813 vizite, pe motiv de boală 17061 vizite;

IMSP CS Mihăileni 11584 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 2008 vizite, pe motiv de boală 9576 vizite;

IMSP CS Vărativ 7191 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 2314 vizite, pe motiv de boală 4877 vizite;

IMSP CS Șaptebani 2148 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 2028 vizite, pe motiv de boală 120 vizite;

IMSP CS Vasileuți 9764 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 1401 vizite, pe motiv de boală 8363 vizite;

IMSP CS Zăicani 2383 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 492 vizite, pe motiv de boală 1891 vizite;

IMSP CS Costești 13452 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 6989 vizite, pe motiv de boală 6463 vizite;

În total în raion, numărul de vizite la Medicii de familie în anul 2025 au constituit: 164875, inclusiv: cu scop profilactic – 45376 vizite, pe motiv de boală 119499 vizite.

Pe parcursul anului 2025 Consiliul raional a contribuit la financiar la:

- IMSP CS Zăicani - 80 mii;
- IMSP CS Rîșcani - 40 mii, la fel pentru susținerea programelor Naționale din bugetul Consiliului raional s-au alocat 300 mii lei (amestecuri lactate și pentru pacienții bolnavi de diabet zaharat);
- OMF Ramazani -145 mii;
- CS Vasileuți - 50 mii.

Pe parcursul anului 2025 din Asistența Medicală Spitalicească au fost externate 7826 de persoane (sau cu 326 mai mulți față de anul 2024), inclusiv:

- persoane asigurate 7719 sau 98,6%,
- persoane neasigurate (contra plată) – 92 pers.

Capacitatea totală a instituției (numărul paturilor în spital), la sfârșitul anului 2025 sunt -150 unități.

În anul 2025 în baza Dispozițiilor MS ca donație, gratuit și ajutor umanitar au fost primite următoarele dispozitive medicale:

- Modul KIT pentru aparatul GeneXpert	-1 buc.	– 57982.58 lei
- Aparate de aer conditionat	- 14 buc.	– 166222,00 lei
- Reparația rețelelor de canalizare		– 595084,96 lei
- Proiectul de execuție pentru lucrările de renovare		– 358800,00 lei
- Expertiza tehnică a clădirii boli infecțioase		– 17209,50 lei

Din sursele proprii au fost procurate următoarele dispozitive medicale:

- Microscop binocular	- 2 buc.	– 29280,00 lei
- Aspirator chirurgical	-2 buc.	– 31200,00 lei
- Brancarda sanitară	- 1 buc.	– 15900,00 lei
- Scut de protecție X-RAY	-1 buc.	– 48500,00 lei
- Electrocardiograf cu 6 canale	-1 buc.	– 24480,00 lei
- Dulap frigorific	-1 buc.	– 23068,00 lei
- Proiectul de execuție pentru lucrările de renovare		– 274008,00 lei

Centrul de Sănătate Publică

Activitățile specialiștilor CSP Bălți în teritoriul raionului Rîșcani au fost organizate și îndeplinite în conformitate cu planurile de activitate al centrului. Activitățile îndeplinite s-au desfășurat în următoarele compartimente:

Protecția sănătății publice și promovarea modului sănătos de viață

În perioada de referință au fost îndeplinite anumite măsuri de organizare și control a desfășurării examenelor medicale a angajaților din unitățile economice din raion. La angajare personalul supus factorilor profesionali de risc cu examenul medical au fost surprinse 56 persoane și admise în lucru 56 persoane. Au fost cuprinse cu examen medical profilactic periodic 1089 persoane, ce constituie 100% din numărul persoanelor supuse.

În aceeași perioadă s-au petrecut lunar seminare de instruire igienică a personalului din diferite ramuri; comerț și alimentație publică, angajați implicați în prestarea serviciilor de înfrumusețare și întreținere corporală, angajați implicați la deservirea rețelelor de apeduct, în cadrul cărora au fost instruite Intoxicațiile au fost calificate ca accidentale în 17 cazuri și suicidale 6 cazuri. Cazurile de intoxicații înregistrate prenotate au fost determinate de următorii factori: medicamente 12 cazuri, pesticide – 3 cazuri, alcool – 4 cazuri, gaze – 4 caz. A fost înregistrat și un caz de deces, calificat ca accidental și determinat de alcool.

Pe parcursul anului 2025 au fost înregistrate 4 cazuri de intoxicații provocate de direct de APL (Primăria com. Pociumbăuți, Primăria com. Vasileuți, Primăria com. Alexandrești, Primăria com. Braniște).

consumul ciupercilor, inclusiv bărbați 1 caz și femei 3 cazuri, copii nu au fost înregistrați.

Pe parcursul a. 2025 au fost îndeplinite activitățile de monitorizare a calității apei la obiectivele prenotate. În acest scop au fost prelevate și îndreptate în laborator în total 167 probe de apă de la punctele rețelelor de distribuție (consumatori finali), inclusiv 49 probe la indicatorii sanitaro-chimici și 118 probe sanitaro-microbiologice.

La parametrii sanitaro-chimici au fost investigate 49 probe de apă, în conformitate cu rapoartele de încercări au fost determinate ca neconforme – 39 probe sau 79,6% din numărul total de probe investigate.

Controlul bolilor netransmisibile în teritoriul r-nului Rîșcani

Neconformitățile calității apei prelevate din sursele de alimentare sunt determinate de conținutul sporit de amoniac .

În rezultatul totalizării rapoartelor parvenite la acest capitol în a. 2025 în raion au fost înregistrate următoarele boli netransmisibile prioritare pentru supraveghere și control în RM:

- cea mai mare pondere a morbidității înregistrate la locuitorii r-lui Rîșcani a fost determinată de Bolile aparatului circulator (Boala hipertensivă cu 10478 cazuri total înregistrate). De asemenea au fost înregistrate o morbiditate sporită în grupul bolilor cu Tumori maligne – 1212 cazuri înregistrate, Diabet zaharat 2753 cazuri înregistrate.

Activități de supraveghere sanitară preventivă a obiectivelor în stadiu de construcție, reconstrucție

În contextul supravegherii sanitare în domeniul sistematizării și amenajării localităților au fost examinate 43 cereri/demere. Pentru coordonarea schemei de amplasare a obiectivelor/rețelelor edilitare pentru noi construcții cu elaborarea și eliberarea a 41 avize pozitive. A fost examinată documentația activităților planificate în contextul evaluării impactului asupra mediului într-un caz. A fost eliberat 16 avize la terminarea lucrărilor de construcție.

Starea de aprovizionare a populației cu apă potabilă

În teritoriul administrativ a raionului, sistemele publice de alimentare cu apă potabilă centralizată sunt gestionate de 22 întreprinderi municipale, altele 4 sunt

Din principalele cauze care determină neconformitatea calității apei se atestă:

Nerespectarea regimului zonelor de protecție sanitară a surselor de apă (fântâni arteziene)

Majoritatea localităților din raion nu dispun de sisteme publice de colectare a apelor menajere uzate și stații de epurare a lor, prin urmare persistă poluarea bacteriană permanentă a apelor de profunzime.

Problema asigurării cu apă potabilă și îmbunătățirea condițiilor de sanitație în raion constituie un subiect actual, ce necesită atenție și are un rol major în bunăstarea populației raionului Rîșcani.

Concomitent se atestă că lipsa sistemelor centralizate de canalizare în localitățile rurale a raionului generează poluarea stratului acvifer și rămâne una din cauze, care frânează dezvoltarea acestor localități -nu se pot amplasa obiective de menire socială, economică și culturală.

Controlul de stat în sănătatea publică

În perioada de referință au fost supuse controlului de Stat în sănătate 49 obiective, dintre care 39 planificate în graficul controalelor planificate pentru a. 2025 și 54 controale inopinate în

majoritatea cazurilor inițiate la solicitare pentru obținerea Autorizației Sanitare de Funcționare.

În rezultatul controalelor îndeplinite au fost identificate neconformitățile față de prevederile regulamentelor și normativelor sanitaro-igienice în vigoare și au fost înaintate măsurile de conformare pentru fiecare obiectiv separat.

Este necesar de menționat despre multiplele neconformități depistate la Întreprinderile Municipale (6 controale planificate) care gestionează apeductele din localitățile raionului, sunt caracteristice pentru toate ÎM din domeniu, cum ar fi:

- Nu sunt elaborate planurile proprii de monitorizare operațională a calității apei potabile furnizate populației și coordonate cu CSP Bălți;
- Nu este asigurată evaluarea și gestionarea riscurilor care vizează sistemul de alimentare cu apă potabilă.
- Furnizorii de apă potabilă nu dețin Autorizație sanitară valabilă cu derogare de la valorile parametrilor stabiliți în anexă la Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile;
- Nu sunt create condițiile de muncă corespunzătoare, inclusiv condițiile socio-igienice pentru personal.
- Nu este disponibil Echipamentul de prim ajutor medical.
- Calitatea apei potabile din sursele subterane de și la robinetul consumatorului nu corespunde Normelor sanitare după indicatorii sanitaro-chimici (în principal după conținutul de amoniu și fluor) și în unele cazuri la indicatorii microbiologici.

Supravegherea și controlul bolilor transmisibile și managementul urgențelor de sănătate publică:

Conform formei de raportare statistice nr.2 se înregistrează o diminuare a înregistrării maladiilor transmisibile, și anume: 2072 de cazuri de maladii infecțioase înregistrate pe anul 2025. Indicele morbidității constituie 3693,5 comparativ cu 4595 de cazuri de maladii înregistrate în anul 2024, indicele morbidității la 100 mii populație constituind 8157,6.

Pe parcursul anului 2025 sa înregistrat o majorare a morbidității infecțioase la unele maladii, comparativ cu anul 2024 și anume: Infecțiile IAAM- 55 cazuri, salmoneloza- 4 cazuri, maladia HIV- 8 cazuri, tuberculoza- 31 cazuri, varicella-151 cazuri, scarlatina- 4 cazuri, pneumonii- 132 de cazuri. Iar la celelalte maladii se înregistrează o diminuare și anume: SIDA-1 caz, BDA-135 de cazuri, inclusiv 8 cazuri eserihioze, SARS COVID-19-75 cazuri, IRVA-1321 cazuri, pediculoză- 8 cazuri, scabie- 2 cazuri.

Patologia infecțioasă e determinată în special de IRVA –1321 cazuri, ponderea căruia constituind– 63,7%, infecția COVID-19- 75 cazuri, constituind (3,6), BDA –135 cazuri, ponderea căruia constituie - 6,5%, tuberculoza 31 cazuri – ce constituie- 1,4 %, varicella-151 cazuri ponderea căruia constituie -7,2.

Pe parcursul anului 2024 cazuri de HVA nu au fost înregistrate. Cât privește situația epidemiologică prin Tuberculoză pe anul 2025, sa înregistrat o majorare considerabilă. Așadar în anul 2025 s-au înregistrat 31 de cazuri noi și 5 cazuri recidive, comparativ cu anul 2024 când s-au înregistrat 26 cazuri noi și 4 cazuri recidive.

Situația epidemiologică prin infecția HIV este instabilă. Au fost depistate în anul 2025 - 8 cazuri de HIV și 1 caz de SIDA.

Supravegherea epidemiologică și controlul bolilor prevenibile prin vaccinări prevede reducerea morbidității prin infecțiile prevenibile prin imunizări în rezultatul asigurării teritoriale cuprinderii de 95% cu vaccinări a grupurilor țintă de populație. Tremistream CSP Bălți /Rîșcani este asigurat centralizat cu cantitatea necesară de vaccinuri pentru distribuția la toate IMSP CS din teritoriu. Lunar este asigurată monitorizarea realizarea vaccinurilor la prezentarea rapoartelor statistice (forma 5) privind vaccinările efectuate lunar. În ultimul timp scade

considerabil rata de vaccinare în unele localități, cauza fiind refuzul vaccinărilor din diferite motive, contraindicații temporare, deplasarea părinților cu copii în alte țări pe termen neprevăzut. Au fost analizate date despre acoperirea vaccinală la maladiile-țintă conform programului Național de Imunizări de Tuberculoză HVB, poliomielită, difterie, tetanos, tuse convulsivă, rujeolă, oreion, rubeolă, infecția cu Haemophilus influenzae tip B, rotavirus și pneumococ la vârstele 1,2,3,4 și 15 ani.

O problemă majoră în localitățile raionului este înregistrarea cazurilor de mușcături de animale domestice cu stăpân și prezența câinilor vagabonzi care sunt agresivi și aplică persoanelor leziuni corporale. În 2025 s-au înregistrat 59 cazuri de mușcături în 22 localități, dintre ei 34 de cazuri de animale domestice cu stăpân, inclusiv la 8 copii și 25 mușcături de animale necunoscute fără stăpân, inclusiv la 5 copii. Conform ordinului, persoanele agresate de animale primesc tratamentul antirabic în 3-5 doze. Dar totuși problema în lupta cu câinii vagabonzi în raion nu se soluționează.

Agenția Servicii Publice

Analizând situația Agenției Serviciilor Publice a raionului Rîșcani, comunicăm că în anul 2025 au fost înregistrate 84 întreprinderi noi. Din ele au fost înregistrate: 60 Societăți cu Răspundere Limitată, 12 Întreprinzători Individuali, 12 Gospodării Țărănești. Pe parcursul anului au fost radiate 102 întreprinderi: 34 Societăți cu Răspundere Limitată, 44 Întreprinzători Individuali, 24 Gospodării Țărănești.

Pe parcursul anului Serviciul Stare Civilă din cadrul Centrului Multifuncțional Rîșcani a înregistrat:

- 334 acte de naștere;
- 282 acte de căsătorie;
- 685 acte de deces;
- 186 acte de divorț.

Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani

În activitatea sa CTAS Rîșcani realizează obiectivele stipulate în Planul de activitate al Casei Naționale de Asigurări Sociale aprobat de către Directoarea generală al CNAS și din Regulamentul de activitate a Caselor Teritoriale de Asigurări Sociale.

La situația de 31.12.2025 la evidența Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani se află 15387 beneficiari de pensii, alocații și indemnizații, inclusiv:

1) **beneficiari de pensii și alocații** – 13393 cetățeni, după cum urmează:

- pensii pentru limită de vîrstă - 10 738
- pensii de dizabilitate – 2044
- pensii de urmaș – 235
- pensii anticipate pentru limită de vîrstă – 417
- pensii a angajaților structurilor de forță - 221
- alte tipuri - 89

Mărimea medie a pensiei (de toate tipurile) constituie 3 655,89 lei.

2) **beneficiari de alocații sociale de stat** – 1933

Mărimea medie a alocației sociale de stat constituie 1 746,11 lei.

Direcția Ocuparea Forței de Muncă

În conformitate cu planul de acțiuni pentru anul 2025, în scopul sporirii șanselor de angajare a șomerilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, asigurării tranziției la piața muncii prin implicarea în măsuri de ocupare a forței de muncă și creșterii gradului de protecție a cetățenilor moldoveni în procesul de emigrație în scop de muncă și acordarea

serviciilor cu scopul integrării pe piața muncii a cetățenilor reveniți de peste hotare, a întreprins următoarele măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă:

- **1794** persoane aflate în căutarea unui loc de muncă înregistrate, inclusiv trecători din 2024;
- **447** persoane plasate în câmpul muncii prin intermediul acțiunilor implementate de STOFM (**206** femei plasate în câmpul muncii)
- **272** persoane beneficiare de servicii de ghidare în carieră
- **4** persoane beneficiare de servicii de ghidare în carieră online (platforma CCP)
- **17** șomeri înmatriculați în măsuri de formare profesională urmare a prestării serviciilor de ghidare în carieră (cursuri de formare profesională pe bază de voucher, instruire la locul de muncă, stagiul profesional, certificarea cunoștințelor **923** persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă beneficiare de servicii de intermediere ceea ce constituie obținute în contexte de educație non-formală și informală
- **42** AE au prezentat informații despre disponibilizarea salariaților
- **63** persoane reîntoarse de peste hotare înregistrate dintre care **20** cu statut de șomeri
- **20** persoane reîntoarse de peste hotare plasată în câmpul muncii dintre care **1** cu statut de șomer
- **1** șomer beneficiar de mobilitatea muncii
- **8** șomeri înmatriculați la cursuri de formare profesională pe bază de voucher șomer beneficiar de certificarea cunoștințelor
- **7** șomeri absolvenți ai cursurilor de formare profesională pe bază de voucher
- **1** absolvent al cursurilor de formare profesională pe bază de voucher angajat
- **3** șomeri înmatriculați la instruirea la locul de muncă în cadrul unității
- **3** șomeri au absolvit instruirea la locul de muncă în cadrul unității
- **1** AE a asigurat partea practică a șomerilor antrenați la instruirea la locul de muncă
- **4** șomeri înmatriculați la stagiul profesional
- **4** șomeri absolvenți ai stagiului profesional
- **4** AE au asigurat antrenarea șomerilor la stagiul profesional
- **2** beneficiari de servicii de certificare a cunoștințelor și competențelor dobândite în contexte de educație non-formală și informală
- **2** absolvenți beneficiari de servicii de certificare a cunoștințelor și competențelor dobândite în contexte de educație non-formală și informală, angajați
- **15** șomeri angajați urmare a acordării subvențiilor
- **13** angajatori beneficiari de subvenții conform art. 36 din Legea nr. 105/2018
- **4** șomeri beneficiari de indemnizația unică de încadrare, conform art. 41 din Legea nr. 105/2018
- **23** AE au participat la **3** seminare de informare
- **3** activități de recrutare
- **6** angajatori participanți la activități de recrutare
- **150** locuri de muncă vacante oferite în cadrul activităților de recrutare organizate
- **10** persoane angajate în baza acordului semnat cu Statul Israel (**37 cereri**)
- **9** seminare informative organizate
- **23** angajatori participanți la seminare informative
- **67** persoane participante la seminare informative
- **116** șomeri de indemnizația de șomaj.

Inspekția pentru Protecția Mediului

Inspekția pentru Protecția Mediului Rîșcani exercită în virtutea Legii nr. 1515 din 16.06.93 privind protecția mediului înconjurător sarcina de bază — controlul de stat privind respectarea legislației ecologice și stării factorilor de mediu.

Inspectorii I.P.M. Rîșcani, conform planului de activitate, au inspectat întreprinderi, agenți economici și persoane fizice din raion în vederea respectării prevederilor legislației ecologice în vigoare, perfectarea actelor pentru obținerea autorizațiilor de emisie a poluanților în atmosferă sau de folosință specială a apei. Au fost întreprinse 208 raiduri de control privind salubritatea localităților, 371 raiduri de control pentru stabilirea și contracararea cazurilor de braconaj și tăierilor ilicite, pescuit ilicit.

Concomitent colaboratorii I.P.M. Rîșcani au efectuat controale la persoane fizice și persoane juridice întocmind 353 acte de inspectare privind respectarea legislației ecologice la următoarele compartimente:

Sol - 80	Flora-fauna — 122	Aer — 2	Subsol — 0
Chimia — 0	Deșeuri-107	Apa - 25	Complex—17

Au fost întocmite 396 procese verbale persoanelor fizice, persoanelor juridice, persoanelor cu funcții de răspundere pentru încălcarea prevederilor legislației ecologice precum: depozitarea în locuri nesancționate a deșeurilor menajere și animaliere, încălcarea regulilor sanitare din localitățile urbane și rurale, încălcarea regulilor de vânătoare și pescuit și tăieri ilicite, activitatea întreprinderilor fără autorizație de mediu pentru funcționare.

Au fost efectuate controale planificate și inopinate: 72 persoanelor juridice pentru încălcarea prevederilor legislației ecologice.

Au fost examinate conform competenței 80 materiale de control remise de către IP Rîșcani.

Au fost aplicate amenzi în baza proceselor verbale proprii în sumă de 592000 lei, din care au fost achitate 287100 lei.

Au fost calculate prejudicii cauzate mediului în sumă de 81625,60 lei.

În baza Deciziei Consiliului Raional și Dispoziției șefului Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.2-d din 24.02.202 perioada din 10.03.25 până la 08.05.2025 I.P.M.Rîșcani a organizat și monitorizat organizarea activităților de salubritate și amenajare a localităților urbane și rurale în cadrul Concursului Național „*Cea mai modernă, mai salubră și mai amenajată localitate*”, acțiunii-concurs „*Râu curat de la sat la sat*” cu organizarea acțiunilor de lichidare a gunoștilor nesancționate din zona de protecție a râurilor și bazinelor acvatice în intra și extravilanul localităților.

A fost verificată starea poligoanelor de depozitare a deșeurilor coordonate și luate la evidență gunoștile stihionice și nesancționate create în localitățile raionului.

În cadrul Bilunarului de primăvară 2025 au fost întocmite 65 acte de inspectare, 72 procese verbale de contravenție la persoanele fizice și persoanele cu funcții de răspundere. Cele mai amenajate localități și în care s-au desfășurat activități de salubritate și amenajare sunt: primăriile s. Mihăileni, s. Răcăria, s. Pîrjota.

Localitățile mai puțin amenajate: primăriile s. Borosenii Noi, s. Pociumbeni, s. Pociumbăuți, s. Horodiște, s. Petrușeni, s. Gălășeni, or. Costești.

În baza Dispoziției șefului Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 8-d din 15.09.2025 perioada din 20.09.25 până la 05.11.2025 I.P.M. Rîșcani a organizat și monitorizat desfășurarea eficientă a Campaniei de toamnă de salubritate și amenajare a localităților de pe teritoriul r. Rîșcani.

A fost asigurată funcționarea mecanismului de semnalare, inclusiv anonimă și examinarea a 79 petiții parvenite din localitățile din raion.

Pe parcursul anului 2025 au fost acumulate:

- 282000 lei prin achitarea termen de 72 ore în urma aplicării sancțiunilor de amendă persoanelor contraveniente;
- 28551,60 lei în urma prestării serviciilor acordate de către inspectorii I.P.M. Rîșcani;
- 81625,60 lei în urma înaintării prejudiciilor cauzate mediului.

POLIȚIA

Pe parcursul perioadei anului 2025, activitatea Inspectoratului de poliție Rîșcani al IGP a fost desfășurată cu respectarea strictă a prevederilor Legii nr.320/2012 „Cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului”, executării necondiționate a ordinelor și dispozițiilor MAI și IGP.

Obiectivul primordial l-a constituit realizarea integrală a activităților menite să asigure creșterea nivelului de încredere a societății în Poliție și a calității serviciilor prestate comunității, precum și asigurării respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prioritățile și obiectivele stabilite pentru realizare în parcursul anului 2025 au fost:

1. asigurarea performanței egale și dezvoltarea competențelor polițiștilor în vederea obținerii activității calitative și uniforme în prestarea serviciilor către societate, inclusiv asigurarea prezenței Poliției în localitățile rurale, precum și în zonele afectate criminogen.
2. stabilirea clară a sarcinilor pentru echipele de patrulare și reacționare operativă, cu orientarea acestora către segmentele mai problematice din punct de vedere al evoluției fenomenului infracțional, cu reducere a timpului de reacționare la fața locului.
3. eficientizarea procesului de formare profesională a polițistului, dezvoltarea competențelor factorilor manageriali, sporirea atractivității profesiei de polițist prin asigurarea condițiilor prielnice de muncă;
4. asigurarea caracterului pro-activ al acțiunilor de prevenire a infracțiunilor, reacționarea operativă la solicitările cetățenilor și acumularea calitativă a materialelor la fața locului infracțiunii sau incidentului raportat, inclusiv cu întreprinderea întregului spectru de măsuri pentru depistarea pe urme fierbinți a răufăcătorilor;
5. asigurarea disciplinei de serviciu și comunicării amabile cu cetățenii, inclusiv manifestarea unui comportament înțelegător cu cetățenii aflați la prin contact cu Poliția, iar în cazul stabilirii unor riscuri pentru securitatea cetățenilor și personală a polițistului cu aplicare imediată a tacticilor aprobate pentru descurajarea comportamentului deviant, proporțional agresivității manifestate și cu asigurarea respectării drepturilor omului;
6. promovarea principiului toleranță zero față de corupție în activitatea Poliției, respectarea disciplinei de serviciu și manifestarea unui comportament tacticos și echidistant în relațiile cu cetățenii.

Analiza criminalității

Analiza efectuată perioada anilor 2022 - 2025 denotă faptul că, IP Rîșcani menține sub un control adecvat și reacționează prompt asupra schimbărilor în fonul infracțional din teritoriul deservit.

Astfel, făcând referință la rata infracțiunilor înregistrate și descoperite pe perioada vizată se observă o stabilitate, cu majorări sau diminuări relativ neesențiale, după cum urmează:

Analiza generală

- ✓ pe parcursul anului 2022 au fost înregistrate 317 infracțiuni, din ele fiind descoperite 254 infracțiuni, sau 80,1 %;
- ✓ pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate 296 infracțiuni, din ele fiind descoperite 226 infracțiuni, sau 76,35 %.
- ✓ pe parcursul anului 2024 au fost înregistrate 262 infracțiuni, din ele fiind descoperite 205 infracțiuni, sau 78,2 %.
- ✓ pe parcursul anului 2025 au fost înregistrate 299 infracțiuni, din ele fiind descoperite 251 infracțiuni, sau 83,9 %.

Măsuri de prevenție generală și individual

Lunar, de către salariații IP Rîșcani este efectuată analiza cauzelor și condițiilor ce au contribuit la comiterea infracțiunilor contra patrimoniului cetățenilor, obiectivelor de păstrare a valorilor materiale, obiectelor de preț și mijloacelor financiare, precum și a altor genuri de infracțiuni, cu preconizarea măsurilor de rigoare în vederea utilizării tuturor aspectelor și metodelor de prevenire față de persoanele predispușe de a comite astfel de infracțiuni.

Pe parcursul 12 luni ale anului 2025 activitatea Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Rîșcani, a fost concentrată asupra organizării și îndeplinirii prevederilor actelor normative, Hotărârilor Comisiei de sănătate publică precum și de ordinele, dispozițiile, indicațiile MAI și IGP, realizării obiectivelor trasate în cadrul programelor de stat, strategiilor și planurilor naționale, implementarea Campaniilor demarate, accentul fiind pus la prevenirea infracționalității, combaterea traficului de ființe umane și narcomaniei, relevarea delictelor ce atentează la securitatea publică, viața și bunurilor cetățenilor, menținerea securității publice, acțiuni care au menirea de a contribui la crearea condițiilor optime pentru buna desfășurare a activităților sociale și economice în țară.

Aceste sarcini au fost, sunt și vor fi realizate cu succes numai dispunând de un înalt grad de profesionalism, conștiință civică maturizată, în condițiile respectării întocmai a legislației în vigoare, demnității umane prin manifestarea unei discipline exemplare în realizarea obligațiilor funcționale, conlucrarea la un nivel înalt cu reprezentanții administrației publice locale, reacționarea promptă la apelurile cetățenilor, soluționarea obiectivă a problemelor sesizate, informarea corespunzătoare precum și asistența acordată în situațiile de criză.

Ridicarea nivelului de încredere a cetățeanului în Poliție, reiese din calitatea serviciilor prestate acestuia de către angajații serviciului polițienesc.

Reacționarea promptă la apelurile cetățenilor, soluționarea obiectivă a problemelor sesizate, informarea corespunzătoare precum și asistența acordată în situațiile de criză îl constituie obiectivul principal în activitatea SSP, în realizarea prevederilor Legii RM nr. 288 din 16.12.2016 „Privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”.

ACTIVITĂȚI DE PREGĂTIRE ANTIINFRAȚIONALĂ

Asigurarea informării oportune a populației cu privire la măsurile de securitate necesare pentru prevenirea victimizării, siguranța personală și protecția bunurilor materiale, precum și colaborarea cu instituțiile de învățământ și organizațiile neguvernamentale în scop de pregătire antiinfracțională a populației constituie una din prioritățile activității Poliției.

Astfel, în perioada de raport, angajații Secției Securitate Publică a Inspectoratului de Poliție Rîșcani au organizat și au desfășurat 630 de activități de informare și sensibilizare, total fiind informați circa 18000 de persoane, după cum urmează:

- întruniri cu cetățenii – 260 de activități de informare și sensibilizare pe diferite domenii, fiind informați 8000 de cetățeni;
- cu tineretul (colegii, școli profesionale etc.) – 310 de activități fiind informați 9000 de tineri;
- cu colectivele de muncă – 60 de activități, fiind informate 1000 de persoane

Colaborarea cu organizațiile neguvernamentale, entități, instituții și agenți economici are un rol important în scop de pregătire antiinfracțională a populației, precum și stabilirea rolului fiecărei părți întru soluționarea problemelor comunității/persoanei în dependență de organizație și extinderea sferei de activitate.

De asemenea, în perioada de raport, angajații Poliției au organizat și desfășurat 600 de razii în vederea descurajării comportamentului delincvent prin prezența masivă a polițiștilor și realizării activităților de prevenire și combatere a fenomenului infracțional, precum și restabilirea gradului de siguranță în comunitate.

ACTIVITĂȚI DE INFORMARE ȘI SENSIBILIZARE

-pe domeniul activității de supraveghere a circulației armelor cu destinație civilă, în vederea prevenirii incidentelor cu folosirea și aplicarea acestora, sporirea nivelului de conștientizare a necesității de înregistrare a armelor de foc, de predare a armelor de foc deținute ilegal și

reducerea cererii, au fost desfășurate 90 (2024-50) activități de informare a căror beneficiari au fost 4000 (2024-60) de cetățeni, fiindu-le distribuite 2500 (2024-1500) de pliante cu informații utile și recomandări.

- pe domeniul siguranței și protecției copiilor, în vederea prevenirii delincvenței juvenile și reducerea nivelului de victimizare în mediul copiilor, formarea deprinderilor de siguranță, educația în spiritul respectării legislației și a normelor sociale de conduită de către copii încă de pe băncile școlii, au fost desfășurate 310 activități de informare a căror beneficiari au fost 9000 copii, fiindu-le distribuite 5000 de pliante cu informații utile și recomandări. Pe domeniul dat au fost realizate 12 publicații în presă (rețele web);

- pe domeniul prevenirii violenței în familie, în vederea eliminării tuturor formelor de violență împotriva femeilor, sensibilizării opiniei publice cu privire la cadrul legal-normativ existent în prevenirea și combaterea violenței în familie, asigurarea protecției victimelor, precum și mobilizării autorităților centrale și locale și a comunității de a participa activ la prevenirea și combaterea acestui flagel, au fost desfășurate 300 activități de informare a căror beneficiari au fost 4000 de cetățeni, fiindu-le distribuite 1600 pliante cu informații utile și recomandări.

- pe domeniul prevenirii consumului de alcool și diminuării consecințelor, în vederea excluderii folosirii băuturilor alcoolice și promovarea modului sănătos de viață au fost desfășurate 150 activități de informare a căror beneficiari au fost 4800 de cetățeni, fiindu-le distribuite 1900 pliante cu informații utile și recomandări.

- pe domeniul promovării politicii antitutun, în vederea respectării prevederilor legale, reducerii daunelor pentru sănătate generate de consumul produselor din tutun și de expunerea la fumul de tutun, au fost desfășurate 70 activități de informare a căror beneficiari au fost 5200 de cetățeni/copii, fiindu-le distribuite 1600 de pliante cu informații utile și recomandări. Pe domeniul dat nu au fost realizate publicații în presă (rețele web);

-consiliile de siguranță: sunt formate 28 de consilii cu 178 de membri, ca urmare a ședințelor (63) desfășurate au fost identificate următoarele probleme identificate în baza sondajelor Consiliul Siguranță Comunitară, care sunt de competența poliției: -circulația cu viteză excesivă prin localitate,-tăieri ilicite ale arborilor din fișiile forestiere pe perioada rece a anului,-Creșterea fenomenului huliganismelor, -comportament deviant a minorilor, - -Furturile din avutul proprietarului;

Problemele identificate ce țin de competența APL:-Lipsa delimitatoarelor de viteză, îndeosebi în adiacența instituțiilor școlare, preșcolare), - Consumul de băuturi alcoolice de către persoanele neîncadrate în câmpul muncii, Iluminare stradală insuficientă,-Lipsa ofertelor atractive de lucru în localitate pentru cetățeni, ce afectează fenomenul migrării cetățenilor peste hotarele RM-Prezența câinilor maidanezi și animalele domestice fără supraveghere,-Starea tehnică a drumurilor.

Stimați consilieri!

Pentru realizarea în întregime a obiectivelor propuse în Strategia de Dezvoltare, misiunea comunității constă în faptul de a contribui în mod direct la capacitatea administrației raionului Rîșcani, de a formula și aplica politici publice care să sprijine dezvoltarea economică și socială a raionului prin crearea unui mediu economic și social prosper, sănătos și activ, capabil să asigure bunăstarea cetățenilor. Doar prin buna conlucrare și colaborare cu toate instituțiile sus menționate, administrația publică locală va deține un instrument de lucru eficient prin care să-și aplice în mod controlat și structurat politicile publice, urmând pașii și alternativele de dezvoltare a localității prin:

Durabilitate - Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru toți locuitorii raionului;

Competitivitate - Dezvoltarea economiei proprii în context local, regional și național;

Sprijin financiar - Facilitarea accesului la un spectru larg de surse de finanțare (pe bază de proiecte), pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;

O bună administrare - Răspunsul rapid și eficient la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale. Organizarea de parteneriate eficace cu societatea civilă din regiune.

Mulțumesc vicepreședinților, secretarului consiliului, șefilor de direcții, secții și servicii, tuturor angajaților din aparatul președintelui, subdiviziunilor consiliului raional, serviciilor descentralizate, consilierilor raionali, administrației publice de nivelul I , dar și fiecărui colaborator în parte pentru efortul și munca de zi cu zi.